

Cena primátora pre poslankyňu a herečku Evu Hlaváčovú

Na zlomových životných križovatkách u každého človeka nastávajú chvíle, keď rekapituľuje, čo komu dal a čo mu dal, čo od života dostal a čo mu ešte dlhuje. V prenesenom význame predchádzajúcich slov môžeme uviesť, že takéto hodnotiace obdobie prežíva aj členka hereckého súboru DAB a poslankyňa mestského zastupiteľstva Eva Hlaváčová. Vedú ju k tomu dva dátumy - životné jubileum a 45. výročie jej vstupu na nitriansku scénu. Činorodý a zapálený človek, akým nesporne Eva Hlaváčová je, môže očakávať, že sa jej takéhoto ocenenia dostane od ľudí, čo s ňou žijú a spolupracujú. V utorok 8. apríla sa jubilantke prihovril primátor mesta Jozef Dvonč, aby udelením Ceny primátora ohodnotil jej životné dielo ako herečky a tiež ako členky poslanskej zboru. Oslovil ju slovami: „Ocenenie - Cenu primátora si zaslúžite za všetko, čo ste urobili pre mesto Nitra, pre divadlo a za všetko, čo robíte vo vzťahoch medzi

ľuďmi. Myslím si, že to je to najcennejšie, čo potrebujeme - aby sme sa vedeli usmiať a pozdraviť, aby sme si vedeli zakývať. Je to tiež to, čo si želáme, aby prevážilo v kultúre a vo vzťahoch, aby celý spôsob života bol pre nás radostnejším, veselším a spokojnejším - a to si myslím, želáme všetci. Vážená pani Hlaváčová, želim vám, aby na vás čakalo ešte veľa pekných vecí. Cenou primátora chcem oceniť všetko vaše snaženie a to, čo pre nás robíte!“ V Pamätnej knihe mesta Nitra je podpis čerstvej nositeľky Ceny primátora - poslankyne Mestského zastupiteľstva v Nitre a členky hereckého súboru DAB v Nitre Evy Hlaváčovej: „Cenu primátora udeľuje primátor mesta Nitra pani Eve Hlaváčovej za osobný a ľudský prístup k rozvoju kultúrno-spoločenského života mesta Nitra.“ Slávnostnému aktu predchádzalo predstavenie monodrámy z pera V. Kováčovej s názvom *Cas barchesu*.

pokračovanie na 2. str.

OBSAH

- 3 M. Valášek: Moje návraty do Nitry sú vždy silné
- 5 NHJ otvorila Vivaldiho jar
- 6 R. Mareček o svete komornej elity
- 7 Organ je mojim zmyslom života
- 8 V synagóge spomínali na deportovaných
- 9 Zoborský kláštor čoskoro objavia aj turistí
- 12 Z denníka hliadok mestskej polície
- 13 Prvý nitriansky činziak
- 15 Kam za kultúrou
- 26 Teší ma, že dôvera k mestskej polícii rastie
- 28 I. Benca a K. Felix tvoria euroznámky
- 30 Láske ku knihám musíme deti naučiť
- 31 K. Brychtová sa našla v Pošte pre teba
- 33 Bude stáť v Nitre socha Štefánika?
- 34 Maliar hradných zákutí
- 35 Opereta s rockovými prvkami
- 36 Kam sa podel náš duchovný kapitál?
- 37 Krištáľové krídlo získal aj Nitran Karol Pieta
- 38 Mladým športovcom pomôže aj regeneračné centrum

Eva Hlaváčovej ocenenie odovzdal primátor Nitry Jozef Dvonč za prítomnosti Evy Ruthovej. Foto: L. Synaková

Foto na obálke:

K Pomníku osloboditeľov kladieme v máji kytice kvetov a vence, ktorými vyjadrujeme našu vďaku za oslobodenie. L. Synaková

Cena primátora...

dokončenie z 1. str.

Zaplnené Štúdio DAB oceniť lovystúpenie Evy Hlaváčovej neutíchajúcim potleskom, po ktorom nasledovali vrúcne prejavy uznania, vďaka a - záľaha kvetov. Excelentný výkon, ktorý v hodinovom hereckom koncerte predviedla, divákov preniesol o niekoľko desaťročí dozadu. S dejom príbehu sme sa dostali do mestačka Svätý Jur, kde vedľa seba v tichej zhode žili Slováci, Maďari, Nemci aj Židia. Oboznámili sme sa s hrdinami príbehu - skutočnými miestnymi obyvateľmi - svárliivými, múdrymi, čudnými, ale aj vážnymi občanmi, Židmi, Slováckmi, Nemcami, Maďarmi... Pani Eva Hlaváčová prerozprávala veselé i smutné osudy židovských rodín, v období atmosféry prvej republiky, ktorá zďaleka nebola takou idylickou, akou by sa z dnešného pohľadu zdalo. Prenikli sme do vzťahov Židov a Gójov, žijúcich a integrovaných v tamojšej komunite, ktorí neskôr - za pasívneho prizerania sa susedov zmizli v nenávratne. Príbehy zdramatizovala samotná herečka, scénu navrhol F. Perger, o hudobné spracovanie sa postaral E. Gnoth a P. Vlčko. Réžiu predstavenia mal P. Oravec. Koncert jednej herečky zožal zaslužený aplauz a stretol sa s veľkým pochopením obecenstva. V sále sedeli diváci, členovia Židovskej obce z Nitra, Galanty, Komárna a Bratislavy, ktorí len ťažko ukryvali hlboké dojmy a dotajatie. Pod ťažobou spomienok na umučených a zosnulých príbuzných sa éterom niesli tiché vzlyky. Vďaka oživeným spomienkam vytryskli zvnútra ubolených duší a načas, priam ako najúčinnnejšie medikamenty, pohladili a pomohli svojim liečivým pôsobením.

L. Synaková, foto: autorka

Nitru čakajú ďalšie investície

Primátor Jozef Dvonč a jeho zástupca Štefan Štefek informovali investorov o prioritách a zámeroch mesta Nitra do roku 2010. „Blíži sa uzávierka súťaže o titul EHMK 2013 a boli by sme radi, keby dovtedy naše mesto vyzeralo inak!“ zdôraznil primátor a pritom investorov vyzval, aby pochopili iniciatívy vedenia mesta zverejniť aktivity, ktoré chcú v blízkom čase zrealizovať. Podčiarkol, že cieľom je pokračovať v spoločnom úsilí a ponúknuť súkromným investorom miesto na realizáciu investícií, ktoré mesto nevyhnutne potrebuje. Primátor J. Dvonč oznámil, že predpokladá zvolanie ešte jedného stretnutia podobného zamerania so stavebnými spoločnosťami.

Investori dostali podrobné informácie o 18 prioritách s dôrazom na 14 priorít, pre ktoré môže mesto žiadať čerpanie finančných prostriedkov z fondov EÚ. Pôjde o revitalizáciu sídliska Párovce, čo je pilotný projekt s rozpočtom 150 mil. Sk, rekonštrukciu detskej nemocnice na Domov dôchodcov s predpokladaným rozpočtom 100 mil. Sk, rekonštrukciu ZŠ na Tulipánovej ulici s rozpočtovým nákladom 100 mil. Sk, výstavbu kompostárne s rozpočtom 70 mil. Sk, vybudovanie mostných prepojení cez rieku Nitra s rozpočtom 160 mil. Sk, re-

konštrukciu objektu na Sociálne integračné centrum s rozpočtom 24 mil. Sk, výstavbu vedecko-technologického parku Biotech s rozpočtom 250 mil. Sk, (v tomto prípade pôjde o partnerstvo so súkromným sektorom), modernizáciu ZŠ na Benkovej, Topolovej a Fatranskej ulici, obnovu chráneného areálu Rolfesova baňa s rozpočtom 30 mil. Sk, realizáciu komplexného turistického informačného systému s rozpočtom 15 mil. Sk čo mesto zabezpečí spolu s NSK.

V prioritách mesta Nitra sa nachádza aj rekonštrukcia Župného námestia v sume 50 mil. Sk, na ktoré je už pripravená projektová dokumentácia. Ďalej pôjde o rekonštrukciu a modernizáciu objektu Mestský dom na Štefánikovej triede, ktorá si vyzíada náklady 75 mil. Sk. Pre túto stavbu je už hotová projektová dokumentácia, žiada si však úpravu rozpočtu. Spolu so Službytom je rozpracované aj komplexné riešenie lokality Orechov dvor, na ktorú ŠFRB poskytne 28 mil. Sk. Na rekonštrukciu Domova s opatrovateľskou službou na Ulici J. Kráľa, Bernolákovej 16 a Misiónárskej 1-15 v hodnote 44 mil. Sk, zatiaľ jej chýba projektová dokumentácia. O ďalších aktivitách vás budeme informovať v budúcom čísle.

Ludmila Synaková

Vedenie mesta sa stretlo s významnými miestnymi podnikateľmi a investormi, aby ich oboznámilo s aktivitami nasledujúceho obdobia. Foto: autorka

Úspešní Nitrania vo svete

Milan Valášek: Moje návraty do Nitry sú vždy silné

Po tridsiatich rokoch sa rozhodol opäť vystavovať v rodnom meste. V marcových dňoch patrili výstavné priestory nitrianskej Synagógy jeho maliarskym plátnam a fotografiám. Vyštudoval „Šupku“ a VŠVU v Bratislave. Ako dlhoročný nadšený fotograf tam založil v polovici sedemdesiatych rokov vyhlásený foto-klub. O šesť rokov na to položil vo švajčiarskom Bazileji základy galérie Valdan a stal sa scénografom tamojšieho mestského divadla. Piaty rok pôsobí ako dekan Fakulty slobodných umení Švajčiarskej univerzity sv. Juraja v Liestal. Akademický maliar Milan Valášek.

Detstvo a rieka

Syn evanjelického farára si pri slove detstvo okamžite predstaví čarovné mikulášske večery, ktoré dnes už nevidáť. Ako člena výtvarného krúžku v bývalom pionierskom dome ho pre umenie nadchla pani lektorka Tanušková a ako žiaka školy na Jašíkovej ulici objavila v ňom výtvarný potenciál pani učiteľka Štefčeková, ktorej je dodnes za to vďačný. „Všimla si, že viem kresliť a vycítila môj silný vzťah k obrázkom. Aj ďalšie pani učiteľky si moje kresby vážili, dokonca viac ako ja. Niektoré z nich tam vraj visia na stenách chodieb dodnes. Jasne si pamätám, ako vyzerala fara i kalvínsky kostol oproti

Milan Valášek.

Foto: Silvia Struhárová

mojej škole v päťdesiatych rokoch... Keďže nás voda z rieky odnášala, sťahovali sme sa stále ďalej. S kamarátmi sme často šantili a hádzali sa do jej vôd na veľkých gumových dušiach z traktora... Rieka i Ulica Fraňa Mojtu sú dnes úplne iné,“ povzdychol si umelec. V štrnástich rokoch odišiel do Bratislavy, a tak mu v Nitre veľa kamarátov nezostalo. Dodnes sa priateľ s akademickým maliarom Mariánom Žilíkom či reštaurátorom Matejom Plekancom. Za svoju rodinu považuje aj nitriansky evanjelický zbor.

Volanie slobody

„Vekom zisťujem, že návraty do Nitry sú pre mňa stále silnejšie. Človek totiž najviac spozná sám seba, keď niečo stratí. Nitru a Slovensko som ja osobne naozaj začal spoznávať až vtedy, keď som ich opustil. Vtedy

som si uvedomil, čo mi dávali a čo všetko pre mňa znamená,“ zamyslel sa výtvarník. Vždy rád cestoval. V šesťdesiatom ôsmom precestoval Anglicko a Francúzsko. V sedemdesiatych rokoch ako vedúci výtvarnej redakcie či riaditeľ grafického oddelenia vydavateľstva Slovenský spisovateľ v Bratislave musel navštevovať veľtrhy - aj v čase minulého režimu. „Cítil som sa byť potrestaný, keď to už nebolo možné. Chcel som žiť vonku. Oslovovala ma sloboda a možnosť naďalej spoznávať nové krajiny a ľudí. Odišiel som aj z rodinných dôvodov. V roku 1981 som navštívil brata, ktorý ako architekt pôsobil v Bazileji a rozhodol sa pre Švajčiarsko. Dodnes máme veľmi dobrý vzťah, je mojím dobrým priateľom. Rodičia zostali v Nitre. Otec krátko na to

pokračovanie na 4. str.

Milan Valášek: Moje návraty do Nitry sú vždy silné

dokončenie z 3. str.

zomrel, mamu dodnes navštevujem. Po nežnej revolúcii som sa vrátil do Nitry po rokoch po prvý raz a ťahá ma to sem stále viac a viac. Začal som s dvomi týždňami a teraz som tu dva mesiace... Odchody a návraty sú pre mňa ťažšie a ťažšie," skonštatoval Milan Valášek. Vo Švajčiarsku žije aj jeho vyše 30-ročný syn. Maliar a fotograf s úsmevom prezrádza, že keď sa mu narodil, zostal azda ako jeden z prvých otcov na materskej dovolenke. Syn zdedil po ňom výtvarný talent, umenie cíti. V minulosti aj on maľoval, no napokon ho zlákala matematika a programovanie, a tak sa stal z neho informatik

Slovák v Bazileji

Milan Valášek má možnosť porovnávať Švajčiarsko so Slovenskom už dvadsať sedem rokov. „Život vonku bol zo začiatku veľmi ťažký. Človek má pocit, že tam vôbec nepatrí. Švajčiari sú navonok chladní, racionálni ľudia. Emócie držia pevne na uzde, rozum kontroluje ich ľudskosť v každej chvíli. V ich správaní chýba naša spontánnosť a voľný priebeh citov. To mi tam vždy vadilo. Časom človeka totiž vždy priťahuje to, na čo je stavaný a Slováci sú otvorený národ. Aj toto sú bolesti, ktorými sa musí človek prehrýzť, ak chce vytrvať. Avšak i to môže mať pozitívne dôsledky. Po čase človek pochopí, že tým, čo majú oni, sa môže obohatiť.“ Podľa Valáška sa od Švajčiarov môže učiť - a nielen to, ako dosiahnuť vysokú životnú úroveň.

„Trvá im to dlhšie, pokým sa otvoria, no už keď sa stanú priateľmi, tak ozajstnými a môžete sa na nich kedykoľvek spoľahnúť. Počas najťažších prvých piatich rokov bolo treba vydržať všetko, no potom som sa tam začal cítiť doma. Človek môže mať aj dva domovy, ale ten, kde sa narodil, je predsa len čosi viac. Pre mňa je to, čo je spojené so zemou, farbou a vôňou, silnejšie. No na druhej strane, človek má domov i tam, kde má prácu, žiakov a priateľov.“

Náhody a stretnutia

Výtvarník dodáva, že v cudzine mu veľmi pomohli neočakávané stretnutia a náhody. Posunuli ho v živote vyš-

šie a ďalej. „Dary sú aj malé a niekedy ich dostávame, no, paradoxne, nevieme o nich. To sú pre mňa náhody. Je krásne, keď sa ich človek naučí vnímať a zachytávať.“ Milan Valášek má ešte veľa plánov. „Zďaleka som nedosiahol to, čo by som chcel. Nikde na svete totiž výtvarníci, najmä mladí, nemôžu žiť len z voľnej tvorby. Preto som sa na Slovensku i vo Švajčiarsku venoval aj učiteľovaniu. Časom by som sa chcel stiahnuť do úzadia a iba maľovať. Latentný obraz, ktorý si nesiem so sebou po celý život, by som chcel v čo najväčšej miere naplniť.“

Silvia Struhárová

Slniečko rozdávalo Šlachetné srdcia

Pod záštitou primátora mesta Nitra Jozef Dvonča zorganizovala nezisková organizácia Centrum Slniečko 14. marca ďakovný večer Šlachetné srdcia v nitrianskej Synagóge. Hostiteľkou večera bola jeho riaditeľka Mariana Kováčová. „Naším cieľom je oceňovať osobnosti, ktoré pomáhajú organizácii, týraným deťom a obetiam domáceho násillia. Pomoc nemusí mať len formu finančného daru, môže to byť aj ochota pracovať, vybaviť alebo poskytnúť niečo nezištne,“ uviedla. Gestormi myšlienky sa po Adele Gáborovej stali jej bývalí kolegovia z DAB Eva Matejková a Marián Slovák.

Centrum Slniečko udelilo viceprimátorovi Františkovi Balážovi za dlhoročnú po-

moc odkázaným ľuďom ocenenie Šlachetné srdce. „S manželkou Danielou sme vychovali okrem štyroch vlastných detí aj jedného syna, ktorý tragicky prišiel o vlastných rodičov. Boh mi doprial zažiť viaceré situácie, keď som pochopil, že silnejší a zdraví sú tu na to, aby pomáhali slabším a chorým,“ povedal okrem iného.

Súčasťou ďakovného večera bolo aj slávnostné prestrihnutie stuhu na symbolických dverách Domu na polceste pre obeť domáceho násillia v Nitre, ktorého adresa je utajená. Potom sa v Synagóge uskutočnila dražba umeleckých prác detí, z ktorej výtazok vyše 22-tisíc Sk poputoval na podporu spomínaného zariadenia.

Silvia Struhárová

Nitriansku hudobnú jar otvorila Vivaldiho Jar

Jubilejný 35. ročník hudobného cyklu Nitrianska hudobná jar otvoril komorný orchester mesta Bratislavy Cappella Istropolitana. Hudobný cyklus pod záštitou priamora Nitry Jozef Dvonča slávnostne odštartoval v zaplnenej nitrianskej Synagóge 27. marca.

Druhým v poradí bol koncert z viacerých dôvodov jedinečný. Diela nitrianskych autorov zazneli v synagóge 30. marca. Koncert bol prvou lastovičkou v profesionálnom uvádzaní skladieb domácich nežijúcich hudobných skladateľov v meste pod Zoborom.

Vynikajúce výkony umelcov i početný záujem publika dosvedčili, že v prvom rade je potrebné poznať vlastné umelecké dedičstvo. Dramaturgiu večera zo skladieb Jozefa Róssinského, Leopolda Dušinského a Júliusa Herodeka zostavili účinkujúci koncertní umelci a súčasne pedagógovia Katedry hudby UKF Peter Koppal a Emil Malatínec. Prizvali si mladé talentované interpretky, sólové, komorné a zborové speváčky Máriu Hoppanovú a Hanu Stanekovú. Sekundoval im organista, klavirista a korepetítor Štefan Nagy. Sýtosť ženských hlasov a zrelosť mužského interpretačného prejavu poskytli prítomnému publiku hodnotný umelecký zážitok. Obaja protagonisti sa venujú repertoáru, ktorého súčasťou sú aj domáci autori.

„Všetko závisí od spoločenskej objednávky, resp. záujmu kompetentných, my na katedre v spolupráci s našimi študentmi máme naštudovaných viacero verzií kompletných koncertných programov - či už vianočný, veľkonočný alebo vhodný pre festival Musica sacra. Sporadicky vystupujeme aj na medzinárodných fó-

rach. Azda by o našu produkciu mali záujem aj v nitrianskych partnerských mestách,“ uviedol Peter Koppal.

Jeho kolega Emil Malatínec sa roky venuje kompletizácii diela Leopolda Dušinského, ktorého doménou je chrámová hudba. Množstvo z jeho diel zozbieral len vďaka neúnavnému nadšeniu a presvedčeniu, že nasledujúcim generáciám Nitranov treba zanechať predovšetkým diela tunajších autorov. Zdroje fragmentov diel nitrianskych skladateľov sú rozptýlené. Vlastnia ich pozostali, hudobní zberatelia a archívy. „Viacero partitúr a skladieb, uvedených na dnešnom prvom tematickom koncerte z diel domácich autorov v Nitre, som musel dopracovať alebo notovo kompletizovať. Neľutujem námahu bez nároku

na honorár, pretože dúfam, že Nitrania si konečne začnú vážiť hudobný odkaz ich predkov,“ vyznal sa Emil Malatínec.

Korene myšlienky pravidelne organizovať koncerty vo forme hudobných cyklov s rámcovou dramaturgiou v Nitre siahajú až do roku 1960. Dlhoročná tradícia sa v ostatných rokoch pretransformovala do širokej žánrovej ponuky a pestrej dramaturgie, ktorá zahŕňa prezentáciu detských prehládok, študentských „konfrontačných“ koncertov, klasických komorných či sólových večerov, spomienkových autorských koncertov i výchovných koncertov pre deti a mládež. Tohtoročnou novinkou, ktorá má ambíciu stať sa tradíciou, je medzinárodný organový festival. Mesto Nitra je hlavným organizátorom Nitrianskej hudobnej jari najmä vďaka dlhoročnému neúfňajúcemu záujmu Nitranov i návštevníkov mesta o hodnotné kultúrne a umelecké zážitky.

Silvia Struhárová

Na koncerte sa predstavili Peter Koppal, Mária Hoppanová, Hana Staneková a Emil Malatínec. Foto: L. Synaková

Rozhovor s umeleckým šéfom

Róbert Mareček o svete komornej elity

V Nitre hrala viackrát, vznikla pred štvrt storočím a dnes patrí k prominentným európskym súborom. Slovensko reprezentovala na viacerých kontinentoch. Cappella Istropolitana je komorným orchestrom mesta Bratislavy a práve jej sa dostalo cti otvoriť XXXV. Nitriansku hudobnú jar. Niektorí súčasníci ju označujú za nástupkyňu slávneho Slovenského komorného orchestra Bohdana Warchala, resp. prívlastkom nášho špičkového komorného telesa. Jej umeleckým vedúcim a sólistom na husle je Róbert Mareček.

„Takáto povest nás určite teší, aj keď porovnanie s Warchalovcami by som odmietol. To bol - a ešte je - orchester, ktorý vznikol v úplne inej dobe a podmienkach. Hovorilo sa o ňom v umeleckých superlatívoch v časoch, keď sme my začínali. Navyše hral iným štýlom - a vynikajúco, vďaka niekoľkým skutočne skvelým muzikantom. Majster Warchal je dodnes pre mňa nedostihnuteľným vzorom. No aj za naším umeleckým zostupom sa skrýva predovšetkým vytrvalá práca a neustála snaha byť lepšími. No stať sa vynikajúcim je aj o šťastí, o kontaktoch a o schopnostiach manažéra. Orchester musí byť stále spolu, odchody a príchody

hráčov ho vyčerpávajú. Kolegov sa snažím viesť, aby na sebe pracovali, lebo každý je dôležitý. Ci spravím chybu ja alebo posledný huslista, znie to úplne rovnako! Majster Warchal, ktorý bol počas troch rokov mojím pedagógom na VŠMU, mi hovorieval, že existujú iba dve cesty. Cesta hore a cesta dolu. Cesta po rovine sa

né hudby milovné publikum vybrali dva kusy z tvorby E. Suchoňa, potom Jar z populárnych Štyroch ročných období A. Vivaldiho a vrcholom večera bol podľa nás Oktet M. Brucha. Ide pravdepodobne o jeho poslednú skladbu. E. Suchoňa sme zaradili nielen z dôvodu nedežitej storočnice, no aj preto, že jeho hudba má punc oso-

Na otvorení NHJ účinkoval komorný orchester Capella Istropolitana pod vedením R. Marečka. Foto: L. Synaková

časom automaticky stáva cestou dolu... Usilujem sa tým v mojej práci riadiť,“ uviedol Mareček.

„Nitriansku hudobnú jar sme otvorili veľmi radi a vašu aktivitu vysoko oceňujem. Pretože v Nitre aj v súčasnej, pre kultúru náročnej dobe, hudobné podujatia pribúdajú.“ Umelecký vedúci odpovednil dramaturgiu večera slovami: „Po Serenáde E. W. Ferrariho sme pre vaše sčíta-

bitosti. Nocturno z päťčastovej Serenády pochádza z raného obdobia jeho tvorby. Šesť kusov patrí na druhej strane do neskorého obdobia, kedy sa majster venoval vtedajším moderným trendom, napríklad dodekafónii. Po Nitre ju uvideme na festivale Pražská Jar,“ uzavrel umelecký šéf Cappelly Istropolitany Róbert Mareček.

Silvia Struhárová

Talentované osobnosti Nitry

Organ je mojim zmyslom života

Je prvou a jedinou profesionálnou organistkou - Nitriankou. Na prijímačkách do základnej umeleckej školy na organ ju nevzali, lebo na klavíri vraj pokazila stupnice. Dnes študuje organovú interpretáciu na prestížnej hudobnej univerzite vo Viedni, kde sa jej otvára skutočný svet veľkého hudobného umenia. O nelahkej osobnej púti za uplatnením vrodeneho talentu hovorí dramaturgička medzinárodného hudobného festivalu Ars organi Nitra 2008. Skromná, talentovaná, obetavá a nesmierne pracovitá mladá dáma. Mária Plšeková (29).

Prvé dotyki s hudbou a publikom...

„V šiestich rokoch som začala chodiť na klavír, spev, zbor a hudobnú teóriu. Vždy ma hudba priťahovala a bavila. No prvotným impulzom boli asi moje gény. Starý otec z otcovej strany, Viliam Plšek, bol nitrianskym organistom. Zomrel, keď som mala päť, a paradoxne, hral chrámoch, v ktorých hrávam teraz ja. Ako dieťa som našla v jeho pozostalosti viacero organových partitúr (najmä od Jozefa Rosinského) a často som si ich prehrávala doma na klavíri. Keď som mala trinásť, začala som postupne hrať na organe v kostole. Najskôr jednotlivé časti, potom celú omšu a medzitým som študovala na gymnáziu a viedla vlastný spevácky zbor. Denne som hrala a spievala aj na troch miestach - u Františkánov, v nemocničnej Kaplnke a Kláštore. Ráno o šiestej som s ruksakom na pleciach utekala z domu zo Zboru do mesta

Mária Plšeková

ešte pred vyučovaním a po ceste som sa „rozospievavala“.

Originálna a komplikovaná cesta ...

„Prvý rok som bola typický samouk. Nikdy pre mňa nebol problém hrať z listu, no technika hry na organe je iná ako na klavíri. Registre som vnímala sluchom a vytvorila som si vlastné kombinácie. Ako používať pedále som si našťudovala z literatúry. Potom som dva roky navštevovala ZUŠ kvôli hre na organe. Po maturite som váhala, či ísť na konzervatórium alebo na univerzitu, vždy som totiž chcela študovať hudbu. Prijali ma na cirkevné konzervatórium v Bratislave i na UKF v Nitre. Napokon som sa rozhodla pre najpraktickejšie riešenie - šesťročné štúdium hry na organe na topolčianskom konzervatóriu a súčasne štúdium anglického jazyka a hudby na tunajšej univerzite. Tešilo ma, že sa mi podarilo prebojovať do „ligy“ profesionálnych organistiek a rozbehnúť aj koncertnú dráhu. Rada spomínam na účinkovanie s flautistkou Máriou Stýblovou.“

Pedagógom doma i v Anglicku...

„Vela mi dal pobyt v Anglicku, no najmä tretí rok v mestečku Oakham, cca 150 km severne od Londýna. Tam som na miestnej elitnej internátnej škole vyučovala hudobnú disciplínu a v anglickánskej kaplnke počas bohoslužieb hrala na organe. Denne som mala možnosť cvičiť na krásnom trojmanuálovom nástroji. Po návrate do Nitry som pokračovala na univerzite doktorandským štúdiom, no stále som mala pocit, že v hre na organe chcem rásť ďalej. Jedného dňa som na internete zablúdila na stránku Organového inštitútu viedenskej Universitát für Musik und Darstellende Kunst. Na môj infomail mi profesor Martin Haselböck odpísal, že ma potrebuje počuť. Chcela som vedieť, či mám ešte na viac.“

Viedeň a veľké umenie...

„Na prijímacích pohovoroch v septembri 2005 som uspela, aj keď sa znova vrátiť po desiatich rokoch k nemčine bolo pre mňa stresujúce. Všetko sa zrazu zmenilo. Odvtedy som dväť dní v týždni vo Viedni a otvoril sa mi úplne iný svet... Hudba bola pre mňa vždy úplne všetkým, nikdy som nebola na tradičnej diskotéke, nemala som čas na iné koničky. Všetok čas mi pohltil organ, ale som šťastná... Rada by som dodala, že všetko som absolvovala vďaka obrovskému pochopeniu a podpore mojich rodičov. Som im za to vďačná, lebo na klasickú hudbu dolahá ťažké časy.“

Silvia Struhárová
Foto - archív M. P.

V synagóge spomínali na deportovaných

Pietnu spomienku uvádzal riaditeľ Múzea židovskej kultúry v Bratislave Pavol Mešťan (vľavo). Zapálené sviečky boli spomienkou na umučených. Foto: autorka

Nitrianska Synagóga sa v piatok 11. apríla večer o 16.30 hodine stala miestom pietneho spomienkového stretnutia na 66. výročie deportácií nitrianskych židov do táborov smrti.

„V tomto stane už nikdy nevystúpi rabín, ktorý by čítal z tóry a my by sme sa tu pomodlili. Keď sme odovzdali tento chrám mestu, boli sme si vedomí toho, že už nikdy nenastane taká chvíľa. Pripomíname si tu však našich predkov, našich blízkych a našich príbuzných. Nad podujatím prijal záštitu primátor mesta, za čo mu úprimne ďakujeme,“ povedal na úvod spomienkového zhromaždenia riaditeľ Židovského múzea v Bratislave Pavol Mešťan, ktorý celý smútočný a spomienkový akt viedol.

„Prvý transport odišiel z Nitry 11. apríla 1942 o 19.15 hodine. Dnes večer však zapálime šesť sviečok za 6 miliónov židov, ktorí museli

umrieť násilnou smrťou,“ povedal Pavol Mešťan.

Jednu zo šiestich sviečok zapálila aj Alžbeta Chudáčiková, ktorá je nositeľkou významného ocenenia Spravidlivá medzi národmi. Udelili jej ho za hrdinský skutok, že počas II. svetovej vojny zachránila pred istej smrti slovenských židov Westercov.

Na spomienkovom stret-

nutí sa zúčastnil aj veľvyslanec štátu Izrael, jeho excelencia Zeev Boker a zástupca primátora Nitry František Baláž, ktorý sa k účastníkom tohto stretnutia prihovril úprimnými slovami, vyjadrujúcimi ľútosť nad udalosťou z 11. apríla, ktorá mala pokračovanie v ďalších dňoch vojny a znamenala istú smrť miliónov občanov židovskej národnosti. V druhej časti večera vystúpili herci bratislavského divadla Astorka Korzo 90, ktorí predviedli kompozíciu hudby a slova s názvom Výkriky pamäti. Naštudovali ju podľa scenára a réžie Zity Furkovej. V emotívne silne ladennej kompozícii, ktorá pripomenula udalosti pred šiestich desaťročí, účinkovali P. Šimun, Z. Krónerová a Z. Furková. Na violončelo hrala K. Zajacová.

Spomienkový večer v nitrianskej Synagóge zanechal vo všetkých účastníkoch hlboké dojmy.

Ludmila Synaková

Na deportácie do táborov smrti spolu s Nitranmi spomínal aj veľvyslanec Izraelu Zeev Boker (druhý sprava).

Zoborský kláštor čoskoro objavia aj turisti

Na území nášho mesta jestvuje viacero ešte nesprístupnených historických pamiatok, ktoré by si zaslúžili patričnú prezentáciu a obdiv návštevníkov z celého sveta. Takouto lokalitou je bývalý Zoborský kláštor, historikmi pasovaný za najstarší kláštor na našom území. S jeho existenciou sú spojené najstaršie v origináli zachované listiny z nášho územia - najstaršia uhorská legenda, najstaršie kronikárske diela uhorskej a českej historiografie a ďalšie významné pramene z obdobia vrcholného stredoveku.

Mesto Nitra tlmočilo svoj eminentný záujem na spoločnom rokovaní medzi zástupcami Nitrianskeho samosprávneho kraja, Biskupského úradu, Archeologického ústavu SAV a Špecializovanej nemocnice sv. Svorada. Riaditeľ Archeologického ústavu SAV Matej Ruttkay pripravil odhad sumy, potrebnej na uskutočnenie zisťovacieho archeologického výskumu v areáli bývalého Zoborského kláštora. Podľa jeho slov, priestor, ktorý by v budúcnosti mohol byť využitý na prezentáciu histórie lokality a výsledkov archeologických výskumov, by bolo možné doskúmať v priebehu štyroch mesiacov. Náklady na jednu sezónu archeologického výskumu - čo

sú dva mesiace - predpokladá na 500 000 Sk. Hoci o založení Zoborského kláštora sa nezachovali žiadne písomné správy, väčšina historikov predpokladá, že kláštor so starobylým patrocíniom svätého Hypolita pochádza už z 9. storočia, najneskôr však z roku 880, keď v Nitre vzniklo biskupstvo. Benediktínsky kláštor sv. Hypolita v období 11. - 13. storočia plnil dôležitú funkciu jedného z centier náboženského, verejnoprávneho a kultúrneho života v Uhorsku.

Možnosť prvýkrát začať na lokalite systematický archeologický výskum vznikla aj vďaka finančnej podpore mesta Nitra v rokoch 2001 - 2003. Popri novom geodetickým zameraní lokality pracovníci AÚ SAV na nezastavaných plochách areálu vykonali geofyzikálny prieskum a vytypovali plochy perspektívne pre výskum. Výskum sa koncentroval

hlavne do priestoru južne od ruiny kláštorného kostola sv. Jozefa, kde sa postupne preskúmala plocha s rozlohou vyše 300 m². Z benediktínskeho Kláštora sv. Hypolita sa odkrylo niekoľko úsekov kamenných murív, negatívov po základných murivách a ďalšie stredoveké objekty. „Archeologický výskum je základným predpokladom pre vypracovanie projektu prezentácie zoborského kláštora pre širokú verejnosť,“ vysvetľuje záujem mesta zástupca primátora František Baláž. Sprístupnenie tohto historického skvostu bude ďalším kameňom do mozaiky archeologických zvláštností, dosiaľ ukrytých pred zrakmi návštevníkov, ktoré spolu s kazematami, biskupským múzeom a ďalšími pamiatkami pritiaľhnu do Nitry návštevníkov a milovníkov histórie.

Ludmila Synaková

Primátorská kvapka krvi darcov oslovila

Mobilné odbery sú dnes svetový trend

Už po tretíkrát sa v pondelok 7. marca na Mestskom úrade v Nitre uskutočnila primátorská kvapka krvi. Podujatie, ktoré pripravuje v rámci projektu Nitra - zdravé mesto koordinátorka projektu Danka Anđelová, sa na úrade teší veľkej popularite. Príležitosť darovať krv využívajú nielen zamestnanci úradu, ale aj klienti, ktorí si na úrad prídu vybaviť svoje úradné záležitosti a pritom zareagujú na výzvu podrobiť sa odberu krvi. Našťastie, v Nitre je krvi momentálne dostatok, ale je to aj zásluha odberov, ktoré sa robia výjazdovou jednotkou. V Nitre sa v tento deň podarilo získať 32 darcov krvi. Nám sa pri odbere podarilo zastihnúť Miroslavu Nemčekovú, ktorá krv darovala po štvrtýkrát a Kristínu Benkovú - tá rukávy vysúkala po tretíkrát. Na odber sa pripravoval aj Ján Kováčik.

„Krv máme momentálne dostatok,“ dozvedáme sa od zástupkyne hlavnej lekárký Národnej transfúznej služby v Nitre MUDr. Marty Dankovej. „Určite je to aj vďaka tomu, že sme polovicu mesiaca na cestách. Z 22 pracovných dní minimálne 15 strávime vo firmách, úradoch, či obciach ... Ideme všade tam, kde sa vopred dohodneme. Mobilné odbery sú svetový trend. Doba si žiada, že za darcom musíme

Pravidelnou daryňou krvi je tiež Miroslava Nemčeková z evidencie obyvateľstva, ktorá darovala krv už po 4-krát.

me vycestovať, aby zamestnávateľi nemali škodu, aby im nechýbala pracovná sila,“ prízvukuje MUDr. Danková. „Najbližšie ideme na úrad práce. Všade sa kontaktujeme so styčnými osobami, ktoré s nami komunikujú. Je to síce náročné na komunikáciu, ale berieme to tak, že dnes je taká doba a musíme sa prispôbiť.“

Na prevoz odberového tímu slúži mobilná odberová jednotka s vodičom Jaroslavom Tvrdoňom. V špeciálne usporobenom vozidle sú chladničky na krv a potrebné odberové prístroje. Odberový tím tvoria štyria ľudia - lekárika MUDr. Marta Danková, zdravotné sestry Zuzana Hillová a Kristína Gavurová a Mária Hudecová, úlohou ktorej je evidencia darcov.

„K dispozícii máme prenosné prístroje, takže prí-

padný prvodarca sa na tvári miesta dozvie, akú má krvnú skupinu. Vyšetříme mu hemoglobín a zistíme, či nie je chudokrvný, odmeriame krvný tlak,“ konštatuje MUDr. Danková. Momentálne je na celom Slovensku krvi dostatok. Pokiaľ viem, chýba len A negatívna, ale v súčasnosti nie je problém zísť po krv do Banskej Bystrice, či do Bratislavy. Vieme si takto narychlo vypomôcť. Horšie to bude v lete, študenti sa nám rozplynú a o to ťažšie nám bude naintaktovať väčšiu skupinu. Negatívny vplyv na počet darcov majúajú dovolenky, prázdniny, alebo extrémne teplé počasie. Najbližší termín odberu krvi na mestskom úrade bude práve v letných mesiacoch, takže treba dúfať, že tu bude darcov dosť.

Ludmila Synková,
foto: autorka

Keby Ján Amos Komenský tušil, čo bude...

Keby Ján Amos Komenský tušil, v akej situácii sa dnes nachádza učiteľský stav, asi by si musel ťažko vzdychnúť. Učitelia dnes nie sú docenení. Mesto Nitra ako zriaďovateľ však každoročne oceňuje ich záslužnú a vôbec nie ľahkú prácu. Slávnostné oceňovanie učiteľov sa konalo v Synagóge už po tretíkrát.

Na slávnosti sa zúčastnili riaditelia ZŠ, MŠ, ZUŠ a Správy zariadení materských škôl v Nitre, ktorí prijali pozvanie primátora mesta Jozefa Dvonča pri príležitosti osláv Dňa učiteľov. Na slávnostnom oceňovaní, ktoré pripravil útvar školského úradu MsÚ v Nitre, sa zúčastnili obaja zástupcovia primátora Štefan Štefek a František Baláž, ako aj poslanci - členovia komisie MsZ pre školstvo a členovia mestskej školskej rady.

Pedagógov nitrianskych škôl najskôr privítala poslankyňa mestského zastupiteľstva Oľga Csákayová. Primátor Jozef Dvonč vyzdvihol záslužnú prácu učiteľov.

Vo svojom príhovore im adresoval slová vďaky a uznania za ich náročnú pedagogickú prácu, vyžadujúcu si obrovskú trpezlivosť a odhodlanie vstúpiť deťom a mládeži poznatky, ktoré budú potrebovať pri svojej ceste v dospelosti. Ocenenia postupne prevzali títo učitelia: Mgr. Zoja Knapčíková a Mgr. Elena Janáčová zo ZŠ Beethovenova, PaedDr. Daniela Krajčovičová a Mgr. Beáta Starečeková zo ZŠ Benkova, Mgr. Anita Lörinczová, ZŠ Cabajská, Mgr. Eva Slováková zo ZŠ Dražovská, Mgr. Marta Kniebügelová zo ZŠ Fatranská, Katarína Bartová, ZŠ Fatranská, Mgr. Soňa Kubačková, ZŠ kniežaťa Pribinu, PaedDr. Alena Zemková, ZŠ Krčméryho, Mgr. Alena Miková zo ZŠ Na Hôrke, Mgr. Ivona Buociková zo ZŠ Na Hôrke, PaedDr. Helena Rumanovská a Mgr. Mária Ursínyová, obe zo ZŠ Nábrevie mládeže, PaedDr. Miroslav Polák, zo ZŠ Novozámocká, Mgr. Viera Lohyňová, zo ZŠ Sčasného, Mgr. Jarmila Trusková zo ZŠ Škultétyho, Mgr. Mária Novoveská zo ZŠ Topolová, PaedDr. Alexander Benko zo Topolová, Viera Kováčová zo ZŠ Tulipá-

nova, Mgr. Marta Hájevská zo ZŠ Tulipánova, Mgr. Anna Fintová a Viola Smiešková, obe zo ZUŠ J. Rosinského, Mgr. Darina Košiarová z MŠ T. Vansovej, Margaréta Černáková z MŠ Platanova, Božena Fialková z MŠ Štiavnická, Eva Golasová z MŠ Zvolenská. Za ocenených učiteľov sa vedeniu mesta poďakovala učiteľka Mgr. Zoja Knapčíková zo ZŠ na Beethovovej ulici v Nitre. V budúcom čísle mesačníka prinesieme rozhovory so Zojou Knapčíkovou a Alexandrom Benkom.

Ludmila Synaková

Najlepších učiteľov ZŠ ocenil primátor Jozef Dvonč a viceprimátori Štefan Štefek a František Baláž. Foto: L. Synaková

Z denníka hliadok mestskej polície

- Príslušníci MsP riešili sťažnosť na fyzické napadnutie a vzájomné zranenie susedov na Misionárskej ulici. Vzhľadom na to, že tu bolo dôvodné podozrenie zo spáchania trestného činu, boli na miesto privolaní príslušníci Policajného zboru SR, ktorí danú vec prevzali na ďalšie riešenie.
- *Donucovacie prostriedky ako hmaty a chvaty použili voči žene, ktorá verbálne i fyzicky napádala okoloidúcich chodcov na pešej zóne a pri predvádzaní za účelom zistenia totožnosti sa pustila aj do príslušníkov MsP.* Nakoľko žena javila známky duševnej poruchy, bola za asistencie privolaná na psychiatrické oddelenie FN v Nitre, kde ju hospitalizovali.
- Na základe oznámenia sťažovateľky na druhu, ktorý sa jej vyhrážal zabitím, hliadka po preverení udalosti z dôvodu podozrenia zo spáchania trestného činu na miesto privolala hliadku PZ, ktorá si udalosť prevzala.
- Príslušníci MsP použili služobnú zbraň voči líške, ktorá javila známky ochorenia a napádala chodcov na Kasárenskej ulici. Líšku usmrtili a odovzdali veterinárovi na vyšetrenie.
- Na Jedlíkovej ulici zistili, že v pivničných priestoroch prespáva mladistvé dievča, o ktoré rodičia nejavia záujem. Na základe uvedených skutočností bola privolaná sociálna kurátorka, ktorá

danú udalosť rieši v rámci svojich kompetencií.

- Hliadka mestskej polície zadržala na Mlynskej ulici páchatela krádeže a pre podozrenie zo spáchania trestného činu ho následne odovzdala privolanej hliadke PZ.
- Na základe oznamu občana prichytili v MŠ dvoch maloletých chlapcov, ktorí v areáli škôlky postriekali zariadenia. Vykonalí pohovor s rodičmi maloletých a riaditeľkou MŠ ohľadom náhrady škody. Nakoľko išlo o maloletých, prípad odložili.
- Príslušníci riešili sťažnosť občana na volne pobehujúceho psa plemena brazílska fila na Tokajskej ulici, ktorým napadol sťažovateľa aj jeho psa. Majiteľovi útočného psa uložili blokovú pokutu a prípad oznámili príslušnému oddeleniu MsÚ.
- Na základe oznamu občana o podozrivých osobách, ktoré vošli do ich vchodu na Štefánikovej triede 47, hliadka udalosť preverila a zistila, že po jednej z uvedených osôb pátra polícia (PZ SR). Hľadanú osobu hliadka odovzdala príslušníkom PZ.
- Hliadka MsP odovzdala príslušníkom PZ osobu zistenú na Mostnej ulici, po ktorej bolo vyhlásené pátranie.
- Príslušníci riešili sťažnosť poštovej doručovateľky na Hollého ulici, ktorej maloletí rómski chlapci zobrali a roztrhali poštové zásielky. Následne vykonalí po-

hovor s rodičmi maloletých, pri ktorom boli uzro-
zumení o možnosti vymá-
hania škody zo strany po-
škodených.

- Hliadka MsP privolala na Župné námestie lekársku pomoc k podnapitému maloletému dievčaťu a skutočnosť oznámili jej matke.
- Na Rázusovej ulici pred Starou pekárňou uložili blokovú pokutu občanovi, ktorý uštedril inému občanovi facku do tváre. Poškodený odmietol lekárske ošetre-
nie, ktoré mu chcela po-
skeytnúť hliadka MsP privo-
laním zdravotnej služby.
- V sobotu 12. apríla sa cel-
kom 34 príslušníkov MsP
spolupodieľalo na zabezpe-
čovaní verejného poriadku
súvisiaceho s futbalovým
zápasom Nitra - Trnava v sú-
činnosti s príslušníkmi Poli-
cajného zboru, Železničnej
polície a Záchranného sys-
tému. Nakoľko tento zápas
bol vyhodnotený ako riziko-
vý, zo strany všetkých bez-
pečnostných zložiek boli
prijaté adekvátne opatrenia,
aby neprišlo k narušeniu ve-
rejného poriadku v meste.

(haj)

Nitrianske archaizmy

Prvý nitriansky činžiak

Štvrtou časťou pokračujeme rubrikou **Nitrianske archaizmy**. Čitateľom v nej vysvetľujeme niektoré rýdzo nitrianske výrazy - pojmy, späť iba s určitou lokalitou, či miestom. Dnešnému modernému človekovi znejú akosi cudzo, ba dokonca záhadne. Medzi najfrekvencovanejšie výrazy v Nitre patria: **drik, inzula, zungov, šinter, džindžák, palánok, stará Blašková** a pod. Dnes sa s nimi môžeme stretnúť iba v dobových písomných správach a možno aj v rozhovore so starými rodičmi, ktorí tu prežili svoj život.

Činžiak (slovo prebrané z češtiny) znamená činžák, alebo činžový dom, t.j. nájomný dom v nitrianskom nárečí DŽINDŽÁK. Po vzniku ČSR sa v Nitre ukázal akútny nedostatok bytov. Situácia sa zhoršila počas povojnovej hospodárskej krízy (1921), keď občania si pre nedostatok financií nedokázali vyriešiť svoje bytové problémy. Pribúdalo nezamestnaných, ktorí „tlačili“ na magistrát, aby im v tejto situácii pomohol. Z tohto obdobia (1920 - 1921) magistrát mesta zaevidoval 1 824 žiadostí o pridelenie bytov, meso však dokázalo uspokojiť len 58 žiadateľov. Odvtedy sa pomery zhoršili, pretože počet obyvateľom Nitry stúpil po príchode českých úradníkov,

učiteľov, ale aj vojakov. Súkromníci, ktorí vlastnili väčšie domy, prenajímali byty za vysoké nájomné. Reakcia verejnosti, ale hlavne štátneho úradníctva, dôstojníkov a poddôstojníkov z povolania, ale tiež pracovníkov pošty a železničných zamestnancov vyústila do petície, (3. septembra 1922) s požiadavkou na výstavbu činžakových domov. Magistrát mesta už v tej dobe usilovne pripravoval výstavbu obytného domu, neboli však žiadne skúsenosti, a preto starosta navštevoval rôzne mestá v Čechách, aby získal cenné informácie. Nakoniec bola vypísaná verejná súťaž, z ktorej bol vybraný projekt arch. Františka Krupku a stavba bola zadaná firme: „Spojená stavebná účastinná spoločnosť, predtým Durvay v Bratislave“. So stavbou **I. mestského obytného domu** sa začalo 1922. Dostavali ho v roku 1923, ale s kolaudačnými chybami. Napriek tomu

okresný úrad vydal povolenie na bývanie od 6. novembra 1923. Objekt bol dvojposchodový a umiestnený na rohu Štúrovej (v dĺžke 74 m) a Cintorínskej ulice (v dĺžke 32,30 m), pozostával z 10 jednoizbových a 13 dvojizbových a 9 trojizbových bytov. Okrem toho mal jednu veľkú spoločnú práčovňu, vlastnú studňu s vodovodom a kanalizáciu. Kanalizáciu vyprojektoval Ing. Dubeň, na ktorú sa neskôr napojila aj Obchodná akadémia a súdny palác. Táto kanalizácia bola prvá v meste, mala kalové - usadzovacie nádrže pri rohu mestských kasární, pod úrovňou chodníka, odkiaľ bol odpad vyvedený do rieky.

Druhý mestský obytný dom na Oswaldovej ulici, projektoval staviteľ Kiss zo Spojenej stavebnej účastinnej spoločnosti v Bratislave. Posudzovacia komisia mala ku všetkým šiestim uchádzačom na výberovom konaní niektoré pokračovanie na 14. str.

Prvý nitriansky činžiak

dokončenie z 13. str.

technické pripomienky, podľa ktorých stavebné plány upravil nitriansky stavitel Ján Tomaschek, ktorému mesto potom zadalo celú stavbu postaviť. Objekt bol dvojposchodový, pozostával z 24 jednoizbových a 12 dvojizbových bytov. Výstavba sa začala 22. apríla 1924 a kolaudácia sa konala 6. apríla 1925. Povoľenie na bývanie vydali 27. mája 1925. Celkové náklady na stavbu činili 2 204 935 Kč.

Tretí mestský obytný dom vybrali z troch predložených projektov Ing. arch. V. Farkaša a F. L. Gahuru zo Zlína, stavitelov Luifa a Dombaya z Nitrý a Jána Tomascheka taktiež z Nitrý. V súťaži vyhral projekt Jána Tomascheka. Išlo dvojposchodový dom obdĺžnikového pôdorysu, ktorý stavitel Tomaschek postavil na Mudroňovej a na Hollého ulici. Objekt pozostával z 99 bytov, z toho bolo 65 jednoizbových s príslušenstvom a 34 obytných kuchýň (1 obytná miestnosť, predizba, WC a špajza). Okrem toho bolo k dispozícii 8 pracovní so sušiarňami bielizne, vodovod, elektrina a kanalizácia. Na prízemí sa nachádzala spoločná kúpeľňa s kotolňou, dve vane, šesť sprch a dve obliekarne. Výstavba sa začala 11. augusta 1930 a bola dokončená 1. augusta 1931. Celkové stavebné náklady predstavovali 2 916 000 Kč. Všetky tri obytné domy boli dvojposchodové, obdobie ich výstavby nepresiahlo jeden rok.

Ing. Štefan Košován

Francúzsko očami a štetcom Nitrianky

V malej galérii Akcent si až do konca mája môžete pozrieť obrazy nitrianskej rodáčky Márie Machatovej. Autorka absolvovala Vysokú školu výtvarných umení v Bratislave - v ateliéri malby akademického maliara J. Bergera. V Nitre predstavuje olejomalby, ktoré vznikali pri cestovaní medzi Slovenskom a južným Francúzskom.

Všetky jej práce sú často inšpirované krajinou oblasti Camargues, kde Mária Machatová pôsobí už niekoľko rokov. V súčasnosti žije a maluje v južnom Francúzsku aj na Slovensku. Od roku 1993 vystavovala svoje práce v rámci väčšieho počtu kolektívnych výstav nielen na Slovensku, ale i v Čechách, USA a vo Francúzsku.

Camargues sa nachádza medzi známymi mestami Montpellier a Marseille. Je to chránená krajinná oblasť, v ktorej sú roztrúsené rozsiahle usadlosti. Krajina je popre-

pletaná množstvom úzkych vodných kanálov, slatín a plytkých solných jazier. Šíra krajina a nekonečnosť horizontu mora dávajú výtvarníčke pocit voľnosti. Camargues nie je ešte objavený turistami ako napríklad Saint Tropez, aj keď v lete ich sem prichádza dosť. Príroda si však naďalej zachováva divoký charakter.

Mária Machatová charakterizuje vplyv prostredia, v ktorom sa prevažne pohybuje a žije, na jej tvorbu slovami: „To, že som tu, na samote uprostred prírody ma priviedlo k tomu, že som začala s krajinárskou tematikou. V meste je centrom pozornosti človek, jeho problémy, vzťahy či krízy. Dni sa tu vlečú jeden za druhým a človek sa „rozpustí“ v krajine. Preto aj moja tvorba prešla zo psychologizujúceho štádia k jednoduchosti obyčajného pozorovateľa a meditácii.“

Ludmila Synaková
Foto: autorka

KAM V NITRE

Synagóga

Ulica pri Synagóge, koncertná a výstavná sieň, tel.: 037/6525 320, 0907 790 298.

XXV. Nitrianska hudobná jar - Konfrontácie

2. (pia) 18.00 **SINFONETTA DELL'ARTE.** K. Ilievsky, dirigent / L. Peterková, klarinet (ČR) / M. Kozub, klarinet / H. Tauchmanová, mezzosoprán, vstupné: 40,-Sk. Podujatie sa koná s fin. podporou Min. kultúry SR.

16. (pia) 18.00 **ÚSMEVY A SLZY.** Spomienky Mikuláša Schneidra Trnavského, Dušan Stankovský, klavír / Ivan Ožvát, tenor / Petra Záhumenská, soprán / Milka Došeková, umelecké slovo, vstupné: 40,- Sk predpredaj: NISYS, usporiadatelia: OZ Konfrontácie, PF UKF v Nitre, ZUŠ J. Rosinského v Nitre, Mesto Nitra.

21. (st) 17.00 **Prezentácia Juhočeského kraja,** cestovný ruch a investičné príležitosti. Usporiadatelia: partnerské mesto České Budějovice a Juhočeský kraj v spolupráci s Mestom Nitra, vstup na pozvánky.

22. (št) 20.00 **Malebná cesta dolu Váhom,** hudobno-pohybové pásmo vzdávajúce hold rieke, prírode, histórii, ľuďom a ich kultúre. Dramaturgia a hudba: Róbert Žilík a Mária Žilíková-Mandáková, produkcia: Miroslav Ballay, choreografia a kostýmy: Lucia Šimonová, réžia: Miroslav Ballay a kol. Účinkujú: členovia Divadla VYDI pri UKF v Nitre a súboru MUSICANTICA. Vstup voľný. Usporiadatelia: Divadlo VYDI pri UKF v Nitre a súbor MUSICANTICA v spolupráci s Mestom Nitra

26. (po) 17.00, vernisáž, **IN&AUT,** módna fotografia inšpirovaná svetom autistov, výstava potrvá do 5. 6. 2008, usporiadateľ: OZ CREO HELP v spolupráci s Mestom Nitra.

27. (ut) 19.00 **Hudobný koncert žiakov a pedagógov SZUŠ ARS STUDIO,** usporiadateľ: SZUŠ ARS STUDIO.

STÁLE VÝSTAVY: Osudy slovenských židov - celoslovenská expozícia holokaustu.

Grafiky Shraga Weila, nitričan. rodáka žijúceho v Izraeli.

Prehliadky: ut: individuálne vstupy: 13.00 - 18.00, **st, št:** individuálne vstupy: 9.00 - 12.00, 13.00 - 18.00, **so, ne:** individuálne vstupy: 13.00 - 18.00. Počas prehliadkových dní sú vstupy pre organizované skupiny prostredníctvom NISYSu: v čase od 11.00 do 14.00. NISYS, Štefánikova 1, 949 01 Nitra, infotel: 037/16 186

Nitrianska galéria

Župné námestie, tel.: 037/6579 641, otvorené denne okrem pondelka od 10.00 do 17.00.

REPREZENTAČNÉ SÁLY NG:

6. 5. - 29. 6. JA A TÍ DRUHÍ. Výstava predstaví niekoľko ťažiskových oblastí tvorby českej autorky Michaely Thelenovej. Jej práce budú konfrontované s tvorbou slo-

venských autorov a autoriek, ktorí príbuzné tematické okruhy skúmajú dlhodobo.

Salón NG: Do 4.5. Ladislav Švihel: Volanie rodnej země 2. Výstava z tvorby Ladislava Švihela usporiadaná k jeho životnému jubileu. Kurátorka: Marta Hučková.

14. - 20. 5 DIPLOM 08. Diplomové práce študentov Katedry výtvarnej tvorby a výchovy UKF v Nitre.

22. 5. - 30. 6. SOŇA MRÁZOVÁ. Nitrianska výtvarníčka Soňa Mrázová pri príležitosti životného jubilea bude prezentovať svoju najnovšiu komornú maliarsku tvorbu.

GALÉRIA MLADÝCH: Do 18.5. Viditeľný posun 2: Miesto činu.

29. 5. - 31. 8. TRANSMEDIALE KUNST. Výstava priestorových site-specific inštalácií, videí a iných prác študentov ateliéru Transmediale Kunst na viedenskej Univerzite úžitkového umenia.

BUNKER: 29. 4. - 18. 5. PARAZIT. P. Skala, M. Jursa, M. Rosmány, M. Vakula, J. Žiška, S. Rihák, J. Rattaj, P. Prekop. V rámci projektu Galéria mladých kurátorov predstaví svoj kurátorský koncept J. Rattaj. Na vernisáži zahrá skupina Nové mapy.

AKTIVITY GALÉRIE

6. o 18.00 hod. ARTETERAPEUTICKÉ REFLEXIE VÝSTAV. Výtvarná dielňa s arteterapeutickým dosahom. Je nutné nahlásiť sa vopred. Kontakt: Antónia Mišková, 037/657 96 41, pedagogng@flynet.sk

13. - 18. TÝŽDEN NITRIANSKEJ GALÉRIE. Týždňé rozličných podujatí, akcií a tvorivých dielní pri príležitosti Medzinárodného dňa galérií a múzeí (18. máj).

14. o 18.00 MIKULÁŠ ŠKUTA - J. S. Bach: Goldbergove variácie v Reprezentčných sálach.

TVORIVÉ DIELNE. Tvorivé dielne v Ateliéri NG od pondelka do piatka 2-hodinové stretnutia počas celého dňa. Na všetky dielne a aktivity je nutné sa zahlásiť vopred. Kontakt: Antónia Mišková, 037/6579641.

Ponitrianske múzeum

Štefánikova tr. 1, tel. 037/6510 000, 6514 245, Otvorené denne okr. po od 9.-17.00 h, v so a ne od 10.-17.00.

1. - 20. 5. Výstava 220. výročie spisovnej slovenčiny

1.5. - 22.6. Transformácia. Spoločná kultúra severných provincií Rímskej ríše od Británie až po Čierne more.

7.5. - 1.6. Náš kaleidoskop. Výstava výtvarnej tvorby žiakov ZUŠ H. Madariovcej.

16.5. Medzinárodný deň múzeí - deň otvorených dverí pre školy.

17.5. Medzinárodný deň múzeí - Biela noc v múzeu. Múzeum bude otvorené od 10.00 do 23.00: ukážky činnosti múzea, konzervovanie, reštaurovanie, preparovanie. Možnosť vyčistenia šperkov z drahých kameňov.

Stále výstavy: Skvosty dávnovekého Slovenska, Nitriansko v zrkadle dejín, Život v lesných a vodných biotopoch, SONDY do hĺbín nitrianskeho dávnoveku.

Každý pondelok 14.30 h klub paličk. čípkky. Každú páru nedelu o 10.00 h stretnutie členov Slov. num. spol.

Diecézne múzeum

Hradné námestie 7, 950 50 Nitra, 037/7721 747, otvorené denne okrem po: 10.00 - 18.00.

Múzeum ponúka faksimile rôznych dokumentov (úryvok spisu O obrátení Bavorov a Korutáncov, diplomatík, ako napr. potvrdenie Pribinovej donácie Ludovítom Nemcom, list pápeža Jána VIII. Svätoplukovi, odpoveď toho istého pápeža Metodovi, ukážky z buly Industriae tuae a Quia te zelo fidei, ukážky z hlaholík).

Slovenské poľnohospodárske múzeum

Dlhá ul. 94, areál AX, 950 50 Nitra, 037/65 72 573, otvorené denne okrem po. od 9.00 do 17.00.

Expozície: Najstaršie dejiny poľnohospodárstva na Slovensku do konca stredoveku, vývoj sejby, zberu a mlatby obilia, vývoj poľnohospodárskych strojov a hnacích agregátov, poľnohospodárske letectvo, história spracovania potravín.

Skansen: Málotriedna katolícka škola, pekáreň, mliečnica, mlyny, pálenica, lisovne oleja, čistička osív, voštinársky záboj, včelín, vinohradnícky dom, salaše a seníky. Vstupné dospelí 20,- Sk, deti 10,- Sk.

Nitrianska úzkokolejná parná poľná železnica: Vozenie počas avizovaných podujatí návštevníckej sezóny. Posledný prehladkový vstup o 16.00 h, vstupné dospelí 40,- Sk, deti 15,- Sk.

Malá galéria Akcent

Kúpeľná 4, č. tel.: 037/651 76 04, 0905 399 905

Do 15. 5. Mária Machatová: OBRAZY. Výber z tvorby posledných rokov, rodáčky z Nitra. Obrazy - olejomalby zo Slovenska a južného Francúzska.

Misijný dom na Kalvárii

Misijné múzeum ponúka bohatú zbierku umeleckých predmetov, ktoré misionári dostali do daru v misiách po celom svete. Na výstave si môžete prezrieť predmety pochádzajúce zo zberateľskej činnosti misionárov. Návštevy hláste vopred telefonicky.

Agrokompex

AGROKOMPLEX - Výstavníctvo, Výstavná 4, Nitra 037/6522 989

20. - 23. 5. MEDZINÁRODNÝ STROJÁRSKY VELTRH - 15. medzinárodný veľtrh strojov, nástrojov, zariadení a technológií, CHEMPLAST - 12. medzinárodná výstava plastov a chémie pre strojárstvo, EUROWELDING - 14. medzinárodná výstava zvarovania a zvaracej techniky,

EMA - 8. medzinárodná výstava elektrotechniky, mernaia, automatizácie a regulácie, CAST-EX - 14. medzinárodná výstava zlievania a zlievarenských technológií

Divadlo Andreja Bagara Nitra

Svätoplukovo námestie 4, 950 53 Nitra, 037/7721 577

2. (pi) 18.30 hod. (3:30) PIARGY, veľká sála. Hra na motívy poviedok Františka Švantnera, Margity Figuli a Dobroslava Chrobáka. Mieša sa reálny svet s fantastikou, jev pozemské s nadpozemskými a záhrobnými, veci všedné s magickými. Réžia Roman Polák.

3. (so) 18.30 hod. (1:30) TVAR VECÍ, štúdio, predplatné platí A.

4. (ne) 16.00 hod. VEĽKÉ ILÚZIE. Radošinské naivné divadlo, veľká sála.

4. (ne) 19.00 hod. VEĽKÉ ILÚZIE. Radošinské naivné divadlo, veľká sála, predplatné platí A,B len o 16.00 hod.

5. (po) 10.00 hod. (3:30) PIARGY, veľká sála.

6. (ut) 11.00 hod. (3:00) PORTIA COUGHLANOVÁ, štúdio. V titulnej úlohe Zuzana Kanócz, vstupné 230 Sk.

6. (ut) 20.00 hod. (1:30) I. AKO INA. DAB hostuje v divadle Pygmalion Viedeň.

9. (pi) 18.30 hod. (2:15) TESTOSTERÓN, veľká sála.

11. (ne) 19.00 hod. (3:30) PIARGY. DAB hostuje v SND Bratislava. Festival NOVÁ DRÁMA.

13. (ut) 18.30 hod. (3:45) ADAM ŠANGALA, veľká sála Muzikálové spracovanie románu L. N. Jégého. Veľkolepý divadelný zážitok o putovaní jedného Slováka svetom.

14. (st) 10.00 hod. (3:45) ADAM ŠANGALA, veľká sála.

16. (pi) 19.00 hod. (3:00) PORTIA COUGHLANOVÁ, 30 repríza, DAB na zájazde v Olomouci, Festival FLORA OLMOUC

17. (so) 18.30 hod. (3:00) MODRÁ RUŽA, veľká sála. Klasická opereta; pilier slovenskej ľudobno - dramatickej tvorby v netradícnom, priam felliniovskom javiskovom spracovaní. V príbehu nechýba veľká láska; intrígy a dramatická zápletká. Ale ani honba za svetovým výnálezom a peniazmi. Divák ocení humor, svih a šarm operetného žánru, ktorý sa zo slovenských scén vytratil. V plnej kráse zaznejú slovenské šlágre ako sladké hojdanie sa na morských vlnách nostalgickej minulosti. Réžia J. B. BOX

19. (po) 18.30 hod. (3:00) MODRÁ RUŽA, veľká sála.

20. (ut) 18.30 hod. (3:00) MODRÁ RUŽA, veľká sála, predplatné platí A,B.

21. (st) 18.30 hod. (3:00) MODRÁ RUŽA, veľká sála 15 repríza.

22. (št) 18.30 hod. (3:00) MODRÁ RUŽA, veľká sála.

23. (pi) 18.30 hod. (3:00) MODRÁ RUŽA, veľká sála.

24. (so) 18.30 hod. (3:20) STATKY ZMÄTKY, veľká sála. Hľadanie prvkov aktuálnosti v správaní sa súčasníka, zápasenie o problémami vršenia majetku, poznačené dominanciou materálnej stránky pri uzatváraní partnerských vzťahov. Réžia Lubomír Vajdička.

25. (po) 18.30 hod. (3:20) STATKY ZMÄTKY, veľká sála.

26. (po) 10.00 hod. (3:20) STATKY ZMÄTKY, veľká sála.

26. (po) 10.00 hod. (1:30) MATKA, štúdio. Netradičný pohľad na intímny svet jemného rodinného pradiava. podoby lásky materinskej, partnerskej, súrodeneckej. Vydajte sa s hrdinami príbehu na cestu do srdc a duší spútanych materinskými citmi. Réžia: Marián AMSLER Vstupné 180 Sk.

26. (po) 18.30 hod. (1:30) MATKA, štúdio, 15 repríza.

27. (ut) 18.30 hod. (3:00) AGÁTA HLADÁ PRÁCU, veľká sála. Lahkosmiešna komédia zo súčasnosti s pesničkami. Pikantná dámska jazda v zložení K. Turjanová, G. Dolná, Pavlíková, Kuffelová, Večerová, Ryniková, Greppelová, Trenklerová, Moravcová. Réžia Svetozár Sprušanský, predplatné platí A, B.

28. (st) 18.30 hod. (2:45) HEDA GABLEROVÁ, štúdio, predplatné platí B. Hra o mladej žene 21. storočia. O slabostiach a pochybnostiach doby, ktorú žijeme. Moderný obraz zložitých vzťahov súčasnosti z pera nórskeho klasika svetovej literatúry. Réžia Svetozár Sprušanský. Vstupné 140 Sk.

29. (št) 10.00 hod. (1:30) VEVERIČKY, veľká sála 35x. Pôvodná rozprávková hra pre deti s pesničkami. Príbeh veveričky Veronky v pestrofarebnom svete Oriješkových kúpeľov réžia Ján Uličiansky. Vstupné 100 a 70 Sk.

30. (pi) 10.00 hod. (1:30) VEVERIČKY, veľká sála. Pôvodná rozprávková hra pre deti s pesničkami. Príbeh veveričky Veronky v pestrofarebnom svete Oriješkových kúpeľov réžia Ján Uličiansky Vstupné 100 a 70 Sk.

30. (pi) 18.30 hod. (2:15) TESTOSTERÓN, štúdio. Komédia o tom, či si muži myslia o ženách. Vylučne pánska spoločnosť na nezvyčajne svadobnej hostine, kde náhle zmizla nevesta. Réžia Peter Mankovecký.

31. (so) 17.00 hod. (1:30) VEVERIČKY, veľká sála.

31. Deň otvorených dverí a deň detí.

Staré divadlo Nitra

2.5. (pi) 9.30 Kmotra Smrť a zázračný lekár. Veľká sála
2.5. (pi) 19.00 Olympiáda s ľudskou tvárou. Premietanie filmov Amnesty International Štúdio Tatra
Stretnutie - Setkání - Spotkanie - Találkozás 3.5. - 6.5. 10. ročník prehliadky divadiel krajín V4

3.5. (so) 16.30 Tajný denník A. Mollea. Divadlo Drak (ČR) Veľká sála

3.5. (so) 19.00 Tibet - tajomstvo červenej krabičky (Buchty a Loutky).

4.5. (ne) 10.00 Kolko jahôd rastie na mori? Štúdio Tatra. Hravá, vtipná a poetická inscenácia o tom, že nikto nie je dokonalý a ešte aj o tom, že skutočná fantázia nemá hranice. Pre deti od 4 rokov.

4.5. (ne) 14.00 Leander a Lenszirom. Adaf Budapešť Veľká sála.

4.5. (ne) 16.00 Kamoš Obor. Divadlo PIKI (SR). Štúdio Tatra.

4.5. (ne) 18.00 Prométheus. Div. spoločenstvo LeMon Nitra (SR). Svätoplukovo námestie.

4.5. (ne) 21.00 Rómeo a Júlia. Tetare Kompania (MR) Štúdio Tatra.

5.5. (po) 9.30 Kmotra Smrť a zázračný lekár. (SDnV) Veľká sála.

5.5. (po) 17.00 Pamäť krajiny. DAMU (CZ), PWST (PL) Štúdio Tatra.

5.5. (po) 18.30 Bájky. VŠMÚ (SR). Veľká sála.

5.5. (po) 20.00 Krajiny pamäte. DAMU (CZ), PWST (PL). Štúdio Tatra.

6.5. (ut) 10.00 Conräd - chlapec z továrne. VŠMÚ (SR). Štúdio Tatra.

6.5. (ut) 13.00 MOMO. PWST (PL), Veľká sála.

6.5. (ut) 15.00 Kráska a zviera. VŠMÚ (SR). Štúdio Tatra.

6.5. (ut) 19.00 Vzťahy. Divadlo BORBA (SR). Veľká sála.

6.5. (ut) 22.00 Hamletmachine. Divadlo P.A.T. (SR). Štúdio Tatra.

7.5. (st) 9.30 O psíčkovi a mačičke. Veľká sála.

9.5. (pi) 9.30 O psíčkovi a mačičke. Veľká sála.

11.5. (ne) 15.00 O psíčkovi a mačičke. Veľká sála.

13.5. (ut) 9.30 Kmotra Smrť a zázračný lekár. Veľ. sála.

14.5. (st) 9.30 Kmotra Smrť a zázračný lekár. Veľ. sála.

15.5. (št) 9.30 Zabudnutý čert. Veľká sála.

18.5. (ne) 15.00 Zabudnutý čert. Veľká sála.

22.5. (št) 9.30 Kto chytá v žite - verejná generálka. Štúdio Tatra.

23.5. (pi) 18.00 Kto chytá v žite - premiéra. Štúdio Tatra.

25.5. (ne) 15.00 Čin - čin. Veľká sála Veršovaný príbeh o milom, mladom a nezodpovednom vrbáčikovi Čimovi, ktorý sa rozhodne ožení aj napriek tomu, že svojej láske Činke nedokáže chytiť ani mušku. Pre deti od 3 rok.

27.5. (ut) 9.30 Kto chytá v žite. Štúdio Tatra.

27.5. (ut) 19.00 Koncert afterPhurikane. Štúdio Tatra.

28.5. (st) 9.30 Kto chytá v žite. Štúdio Tatra.

30.5. (pi) 9.30 Zabudnutý čert. Veľká sála.

Rezervácia vstupeniiek: produkcia@staredivadlo.sk, organizované predstavenia: 037/ 65 24 091, predstavenie pre verejnosť 65 25 003

Literárny klub J. Jesenského

15. (št) 17.00 Stretnutie s doc. Dr. Milošom Kovačkom, riaditeľom Národného bibliografického ústa-

vu Slovenskej národnej knižnice v Martine. V ev. kostole Ducha Svätého na Ul. F.Mojtu

20. (ut) 15.00 Prezentácia najnovších kníh spisovateľa Laca Zrubca, Andreja Červenáka a Stana Hábera v Starom divadle.

27. (ut) 17.00 Stretnutie s Oľgou Csákyovou, poslankyňou MsZ, sobášiaca u výraznou osobnosťou kultúrneho a spoločenského života v Nitre pri príležitosti jej životného jubilea. Kaviareň DAB.

Cinemax Nitra

Štyri sály kina CINEMAX NITRA, obchodno-zábavné centrum MAX Nitre, Chrenovská ulica 1661/30, Nitra, **Program na www.cine-max.sk**, tel.: 037/2861125.

Sála A (so, ne) 11.20, 13.45, , (št - str/vrátane vikendu) 16.00, 18.15, 20.30. **Sála B** (so, ne) 11.50, 14.00, (št - str/vrátane vikendu) 16.30, 18.40. **Sála C** (so, ne) 11.30, 13.30, , (št - str/vrátane vikendu) 15.30, 17.30, 19.30. **Sála D** 11.00, 13.20 , (št - str/vrátane vikendu) 17.00, 19.50.

Filmový klub pri UKF

Aula UKF, Tr. A. Hlinku 1

5. 5. (po) o 18.00 NEZNÁMA. Súčasný taliansky film. Hrdinkou psychothrilleru je mladá Ukrajinka Irena, ktorá sa snaží nájsť si v severotalianskom meste prácu. Jej minulosť je však plná tajomna, násillia a ponižovania. Podarí sa jej zamestnať sa ako opatrovatelka malej dcéry bohatých rodičov. Ide pri zblúznení sa s touto rodinou o náhodú? Nový film Giuseppe Tornatoreho Kino Raj, Malena). (PREMIÉRA!, Cyklus: CSE, Taliansko, 2006, 118 min., 50,-Sk).

5. 5. (po) o 20.00 ANGEL. Aj dcérenka zeleninárky sa môže stať bohatou dámu - stačí mať dostatok ambícií a trochu talentu na písaniu románikov z Červenej knižnice. Krásna a naivná spisovateľka Angel žije vysnívaný život svojich hrdiniek. Nový film Franaisa Ozona (8 žien, Bazén) je zasadený do výpravného Anglicka na prelome 18. a 19. storočia. (PREMIÉRA!, Cyklus: CSE, Franc.-VB-Belg., 2007, 134 min., 60,-Sk).

12. 5. (po) o 19.00 NAJLEPŠÍ ŠPORTOVEC STOROČIA. Tajomná a hladivá „Cimrmanovská“ komédia vychádza z absurdného nápadu - na holandského športovca storočia je nominovaný úplne neznámy muž, ktorý vedel sedieť na kole. Túžba v niečom naozaj vyniknúť spôsobila, že Taeke sedí a sedí... celú atmosféru filmu doplnia hudba Zbigniewa Preisnera. (PREMIÉRA!, Cyklus: CSE, Holandsko-Nem.-Švédsko, 2006, 97 min., 50,-Sk).

13. 5. (ut) o 19.00 ČIERNA KRV. Drsný príbeh o rodine, viere, moci a rope odohrávajúci sa v časoch kalifornskej „ropnej horúčky“. Pozoruhodný muž a hľadač striebra Daniel Plainview (Daniel Day-Lewis) dostane jedného dňa záhadný tip na bohomo zabudnuté mestečko Little Boston. Tam údajne ropa sama vyteká zo zeme. Na tom-

to zúboženom mieste je najväčšou zábavou zísť sa v kostole a vypočúť si oduševnené kázne charizmatického kazateľa. ...od týchto chvíľ však už nič nie je ako predtým - ako ropa stúpa na povrch, stupujú sa aj konflikty a všetky hodnoty - láska, nádej, solidarita, viera i puto medzi otcom a synom sú ohrozené mocou, cynizmom, korupciou a prúdom ropy. Nový film režiséra Paula Thomasa Andersona (Magnólia) získal Oscara za najlepšie mužský herecký výkon a za najlepšiu kameru. (PREMIÉRA!, Cyklus: Filmové vavríny, USA, 2007, 158 min., 60,-Sk).

19. 5. (št) o 19.00 POKÁNIE. Spojila ich láska, rozdelil strach a zostala im nádej. Silný i dojímavý príbeh plný vášne, lásky i utrpenia. Milostná dráma Joea Wrighta (Pýcha a predsudok) podľa skvelého románu lana McEwana vás zasiahne ako granát. Prebujnelá fantázia 12-ročnej Briony odštartuje tragický príbeh, ktorý zmení osudy troch ľudí. Talentovaný chlapec skončí neprávnym vo väzení, jeho priateľka zavrhnú celú rodinu a už staršia Briona má vyčítky svedomia... Oscar za najlepšiu hudbu a niekoľko Zlatých glóbusov sú ďalšími zárukami divákovho dojatia... (Cyklus: Literatúra vo filme, USA-V.Británia-Franc., 2007, 123 min., 60,-Sk).

26.5. (po) o 19.00 JAHODOVÉ VINO. Poznáte ten pocit, kedy máte plné zuby vami žijúceho spôsobu života a chcete odísť do toho najodľahlejšieho kúta na zemi? Kriminalista Andrzej sa rozhodne, že sa musí naučiť vážiť a vychutnávať každú chvíľku svojho života. Unikom na vidiek spoznáva nových ľudí, ktorí majú svoje túžby i tajomstvá. Jiří Macháček a Zuzana Fialová v novom filme zo súčasnosti v réžii Dariusza Jablonskeho. (Cyklus: Novinky slovenskej tvorby + CSE, Poľsko - Slovensko, 2008, 110 min., 60,-Sk).

2. 6. (po) o 19.00 VENUŠA. Láska kvitne v každom veku! Čo to asi môže znamenať, keď sa do vašej blízkosti na staré kolena nečakane nastahuje mladá z vidieka? Mladá, no drzá dievčina vracia do života stárnuceho herca (Peter O'Toole) túžbu... (PREMIÉRA!, V.Británia-USA, 2006, 95 min., 50,-Sk).

ZUŠ J. Rosinského

EFUŠ - III. Európsky festival umeleckého školstva v dňoch 7. - 11. 5. 2008

Organizátorom je Slovenská rada rodičovských združení so sídlm v Spiškej Novej Vsi, odborným garantom ZUŠ J.Rosinského v Nitre. V rámci EFUŠ sa uskutoční **Nitrianska hudobná jar ZUŠ J. Rosinského.**

Festival mladých interpretov s medzinárodnou účasťou v dňoch 7., 8., 9. a 10. 5. 2008 v Synagóge vždy so začiatkom o 18.00 hod.

7. Otvárací koncert žiakov ZUŠ J.Rosinského, Nitra a ZUŠ Piešťany

8. (št) 18.00 Komorný sláčikový orchester ZUŠ Jozefa Kresánka, Bratislava pod vedením J. Spálovej a sólisti

- 9. Koncert laureátov** domácich a zahraničných súťaží
10. Koncert akordeónového súboru AMANDOLO z Dolného Kubína
11. Záverečný festivalový koncert v DAB v Nitre o 14.30 hod. V programe účinkujú: gitarový festivalový súbor, akordeónový súbor Amandolo z Dolného Kubína, komorný orchester pri Collegiu Cantorum a medzinárodný 150-členný spevácky zbor. Vstup voľný
22. o 17.30 hod. v koncertnej sále na J. Vuruma.
Koncert komornej hudby.
29. o 17.30 hod. v koncertnej sále na Damborského ul. - „**Rodinný koncert**“ - spoločné muzikovanie a vystúpenie našich žiakov a ich rodinných príslušníkov.
27., 28., 29., 30. so začiatkom o 8.30 **Výchovné koncerty** pre Gymnázium na Golianovej ul. v Nitre, v sále na Damborského ul.

Krajské osvetové stredisko v Nitre

Fatranská 3, 949 01 Nitra 037/6531 545, 7335 988,
otvorené v prac. dňoch okrem utorka 10.00 - 17.00

VÝSTAVY

- do 9. Výtvarné spektrum,** výtvarné diela z krajskej súťaže neprofesionálnej výtvarnej tvorby
16. - 30. 5. Malovaný svet, práce žiakov ŠZS a ŠZŠ pre telesne postihnutých a SMS v Nitre - autistické triedy
19. - 30. 5. literárno-výtvarná súťaž Zlatý Dôncovej
 Výtvarné a literárne práce z MŠ, ZŠ a SS Nitrianskeho kraja, vernisáž, vyhlásenie výsledkov a vyhodnotenie krajskej súťaže: 19. 5. o 11.00

PODUJATIA

- 7.** o 14.00 h **stretnutie,** výročné posedenie členov Zväzu zdravotne postihnutých Nitrianskeho kraja
15. o 9.00 h **Hviezdoslavov Kubín, 54. ročník,** regionálne kolo súťaže v detskom a umeleckom prednese poézie a prózy (I. a III. kategória), spojené s rozborovým seminárom
15. o 17.00 h **Cineama 2008,** prezentácia filmov z krajskej prehliadky amatérskej filmovej tvorby
22. o 9.00 **Hviezdoslavov Kubín, 54. ročník,** regionálne kolo súťaže v umeleckom prednese mládeže a dospelých (IV. a V. kategória) spojené s rozborovým seminárom
22. o 9.00 **PODPORA PODNIKANIA NA VÍDEKU,** odborný seminár pre obce, lektorka: Ing. J. Šafáriková
23. Spievame a hráme
9.00 - zhudobnená poézia v prednese Attilu Zsapku
10.00 tvorivé dielne ľudových a súčasných remesiel
11.00 návšteva Nitrianskej hviezdárne podujatie pre deti zo ZŠ s vyučovacím jazykom maďarským
27. - 30. 5. DNI PODPORY ZDRAVIA
27. o 8.15, 10.30, 16.00 Cvičenie jogy
28. o 13.00 - 16.30 Meranie tlaku, cukru a cukru v krvi
28. o 13.00 - 16.30 Prezentácia liečivých bylín spojená s predajom

- 28.** o 16.30 Bylinky pre zdravie a krásu - prednáška pre verejnosť, lektorka: Ing. Alžbeta Gromová. Finančne podporené MsÚ Nitra v rámci projektu Zdravé mesto.
28.- 30. 5. o 10.00-17.00 Ponuka a ochutnávka výrobkov a doplnkov zdravej výživy

ĽUDOVÉ A SÚČASNÉ REMESLÁ

- 5. a 12.** o 14.00 Modelovanie zo slaného cesta
21. o 14.00 Náramky a náhrdelníky technikou macrame
21. o 16.00 Modelovanie zo slaného cesta

KLUBY

- JOGA /** každ. po. o **16.30 /** utorko o **8.20, 16.00, 17.30**
RELAXAČNÉ CVIČENIA / každ. ut. o **10.30**
ŠACHOVÝ KLUB / každ. ut. o **17.00**
FOTOKLUB / 15. 5. a 29. 5. o **17.00**
KLUB grafológie / 7. 5. a 21. 5. o **17.00**
KLUB DIABETIKOV / 13. 5. o **17.00**
CENTRUM ZDRAVIA / 28. 5. o **16.30**

KURZY

- ORIENTÁLNY TANEC** I. a III. stupeň /každ. po. o 17.00. a 18.00
REKVALIFIKAČNÉ KURZY: KUCHÁR - ČAŠNÍK, kuchár, čašník 5. 5. o 15.00 /otvorenie grafológie /24. 5., 31.5., 7.6., 14.6. /vždy v so./ o 9.00
SPOLUORGANIZÁTOR
13., 27. 5. o 16.00 **KLUBOVÝ VEČER.** Téma: Sebaobhajoba ako forma integrácie osôb s mentálnym postihnutím, hlavný organizátor: Združenie za pomoc ľuďom s mentálnym postihnutím v Nitre.
21. o 8.00 **BIOLOGICKÁ OLYMPIÁDA - kat. D,** Hlavný organizátor: KŠÚ Nitra
22. o 17.00 **KLUBOVÝ VEČER S FINCLUBOM,** hlavný organizátor: Finclub Nitra, *Info: 0903 124 659*
24. - 28. 5. Masáže detí a kojencov, prvý lektorský akreditačný kurz organizovaný v spolupráci s IAİM už aj na Slovensku. 5 - dňový intenzívny kurz v AJ, tlimočený do slovenčiny. Po úspešnej skúške získate medzinárodný certifikát v AJ, platný na celom svete. Hlavný organizátor: Holistic Services
26.5. - 28.5. (od 13.00) Masáže dojčiat možnosť pre rodičov naučiť sa masírovať svoje bábätko do 1 roka. Podujatie je zdarma, trvanie približne 60 - 90 minút. Prihlásenie na holistic_services@yahoo.com

Dom Matice slovenskej

Dolnočermánska ul. č. 737, č. tel., fax.: 037/656 62 28
MATICNÉ AKTIVITY V NITRIANSKEJ OBLASTI, aktualizovaná výstava fotografií z matičnej činnosti v regióne v DMS počas pracovných dní od 9.00 do 15.00 h celý mesiac.

- 5.** o 9.00 **VERNISÁŽ VÝSTAVY DETSKÉHO LEPORELA** spojená s kultúrnym programom
19. o 9.00 **VÝSTAVA DETSKÝCH VÝTVARNÝCH PRÁC SPOJENÁ S PROGRAMOM** - deti nitrianskych MŠ, výstava bude pokračovať v DMS počas pracovných dní od

9.00 do 15.00 h, celý mesiac máj.

9. o 10.00 NITRIANSKA FAUNA A FLÓRA - PRÍRODOVEDNÁ VYCHÁDZKA K DRAŽOVKÉMU KOSTOLU, stretnutie pred Liečebným ústavom na Zobore, v prípade nepriaznivého počasia sa vychádzka uskutoční v inom termíne

VÝSTAVA JOZEF CIGER-HRONSKÝ, v DMS počas pracovných dní od 9.00 do 15.00 h celý mesiac

31. Krajský snem MS nitrianskeho kraja v N. Zámkoch. **VYSTAVA ZO ZBIERKY FILATELISTOV** v DMS počas pracovných dní od 9.00 do 14.00 h celý mesiac

Pravidelné podujatia:

Po 9.30 - 11.00 h úradné hodiny pre členov a sympozitantov MO MS

Ut každý párny 15.00-17.00 h stretnutia klubu filateliov pri DMS

Ut druhý v mesiaci 16.30 h zasadnutie výboru MO MS

Št 16.30 h šachový klub

Št 13.30 - 15.00 h úr. hod. pre členov MO MS

Št 17.00 h stretnutie OZ ARCHA

Ne 15.00 h stretnutie OZ Archa

Nitrianska hviezdáreň

15. o 17.00 h Zasadnutie astronomickej rady
o 18.00 h Astronómická poradňa

15. od 20.30 h Večer. pozorovanie oblohy pre verejnosť
Každú stredu a štvrtok o 9.00, 10.30, 13.00 h Exkurzie do astronomickej pozorovateľne pre skupiny zo škôl.
Návštevy treba vopred dohodnúť na č. t.: 037/6537449.

Kluby dôchodcov

KD Chrenová - so sídlom Ul. Okánika č. 6, Nitra
KD Dolné Krškany - so sídlom KD Krškany
KD Staré mesto - Domino, Nitra
KD Čermáň - so sídlom Baničova č. 12
KD Klokočina - so sídlom Baničova č. 12

Centrum pre seniorov

CPS, Baničova č. 12, tel. 037/6925 510 - 11, otvorené po - pi: 9.00 - 17.00, so : 9.00 - 15.00

Zariadenie pre seniorov mesta Nitra, slúži na aktívne trávenie voľného času. Pre cieľovú skupinu občanov ponúka: stravovanie - obedy, knižnicu a čítareň, telocvičňu, počítače, internet, šachy, ručné práce, biliard, stolný tenis, denný stacionár, klubovú činnosť, spoločenské akcie, saunu, masáže, rehabilitácie, manikúru, pedikúru.

9. 5. o 19.00 STRETNUTIE PRE OSAMELÝCH - trvá od skorých ranných hodín (každý druhý pi. v mesiaci)
so: 9.00 - 15.00

po: 9.00 - 12.00 skup. cvičenie - vedie p. Griesbachová
ut: 13.00 - 16.00 KD vedie p. Lietavová

9.30 - 12.00 ručné práce - vedie Ing. Vašutová

st: 9.00 - 12.00 skup. cvičenie - vedie p. Griesbachová
št: 13.00 - 16.00 KD vedie p. Lietavová

20

pi: 12.30 - 16.30 kurz PC - vedie Ing. Mošať

so: 13.00 - 14.00 kurz PC - vedie Ing. Mošať

po - pi: 6.30 - 17.00 služby Denného stacionára

po - pi: 11.30 - 12.30 možnosť stravovania v jedálni

Denný stacionár pre seniorov

Baničova č. 12, 949 11 Nitra. Prevádzková doba : Po - Pia: 6.30 - 17.00, 037/6925 518, 6925513

Denný stacionár pre seniorov na Baničovej ul. č. 12 v Nitre poskytuje opatrovateľskú službu s denným pobytom, poskytovanú seniorom žijúcim v rodinách s ekonomicky aktívnymi príslušníkmi rodiny. Títo im nemôžu poskytnúť potrebnú celodennú starostlivosť, ale nechcú ich umiestniť v Domove dôchodcov, resp. čakajú v poradovníku na umiestnenie do Domova sociálnych služieb. Opatrovateľská služba je tiež určená seniorom žijúcim osamote, s cieľom poskytnúť im kontakt s ľuďmi a vyplniť voľný čas.

Sociálny taxík

Poskytovanie prepravnej služby sociálnym taxikom na území mesta. Táto služba je určená seniorom a ťažko zdravotne postihnutým občanom s obmedzenou hybnosťou a imobilným občanom, ktorým preprava spôsobuje problémy. Vďaka sociálnemu taxiku sa táto skupina občanov môže bezpečne, včas a finančne prístupne dopraviť do nemocnice alebo k príbuzným. Na zdravotné vyšetrenia, ošetrenia a rehabilitačné úkony musia byť jazdy objednávané dopredu na telef. čísle 650 21 45.

Linka sociálnej pomoci

Na bezplatnom telefónnom čísle 0800 134 513 v po, str, a pi, vždy od 9. do 11.00 h - sociálne poradenstvo pre občanov v sociálnej núdzi - usmernenie pri voľbe a uplatňovaní foriem sociálnej pomoci. Informácie poskytujú zamestnanci odboru sociálnych vecí a zdravotníctva Úradu Nitrianskeho samosprávneho kraja.

Klub náhradných rodín NÁVRAT

Stretnutia v každý druhý piatok v mesiaci o 17.00 h v priestoroch Diecéznej katolíckej charity na Samovej 6.

Detská linka pomoci

Máš problém, ubližuje ti niekto, potrebuješ sa niekomu zdôveriť, ale nemáš komu? Nikto sa nedozvie, že si na linku volal(a), ani čo si povedal(a), pokiaľ nebudeš chcieť inak. Za hovor na linku 0800 100 444 neplatíš. Volaj počas prac. dní od 14. do 20.00 h

Centrum tiesňového volania

Štefánikova 60, tel: 037 6502145

Poskytujú náramky pre starých osamelých ľudí.

Senior linka, sociálny taxík, centrum tiesňového volania

Materské centrum Klokanček

V Komunitnom centre na Nedbalovej 17 - Klokočina
otvorené: po - št: 8.00 - 13.00 a 14.00 - 19.00
pi: 8.00 - 13.00

po: 9.00 - 9.45, 10.00 - 10.45, Cvičenie pre detičky
17.00 - 18.00 Kalanetika - spoločenská sála

ut: 10.00 -10.45 Spievame pri gitare s deťmi
15.00 - 18.00 Učíme sa hrať na gitare pre školákov

st: 17.00 -19.00 Stolný tenis pre žiakov
pi: 9.00 -10.00 Brušné tance

10.00 - 11.00 Výtvarné zloženie s deťmi
10.00 -11.00 Výtvarné tvorivé dielne pre mamičky

Mestská poradňa zdravia

Štátny ústav zdravia, Štefánikova trieda, Nitra
Tel.: 037/ 6524 501 - 3, kl. 233 denne od 8.00 - 15.00 h
Poradňa dojenía - každy stredu 14.00 - 15.30 h

Poradňa zdravého životného štýlu - každy stredu 9.00 - 12.00 h (priestory Klientkeho centra MsÚ Nitra) - poskytuju študenti Katedry ošetrovatelstva UKF (zadarmo meranie krvného tlaku a hladiny tukov v krvi). V rámci ŠZU Nitra je v prevádzke Poradňa zdravia zameraná na poradenstvo k zdravému životnému štýlu, na rizikové faktory civilizaačných ochorení (srdcovocievne, nádorové ochorenia, metabolické ochorenia). **Náv. hodiny denne od 7.30 - 8.30 h a od 14.00 - 15.30 h.**

Poradňa dojenía

Pozyvame vás do Poradne dojenía v Regionálnom úrade verejného zdravotníctva na Štefánikovej ul. 58 (vilká A) v Nitre, každy stredu od 14.00 - 15.30, kde vám poskytneme rady v príprave na dojenía vášho dieťatka. Priamy telefonický kontakt 037/ 6560425 (volať v čase od 14.00 - 15.30 každy stredu) alebo 0907/670208 - kedykoľvek. Kontaktujte: MUDr. Borgulová, doc. PhDr.Boledovičová, PhD., tel č. 0907 670 208.

KNIŽNICE V NITRE

Krajská knižnica Karola Kmetka

Fraňa Mojtu 18, tel. 741 91 62: po.: 8,00 - 18,00 h., ut.: 9,00 - 18,00 h., st. - pia.: 8,00 - 18,00 h.

Klokočina - Jurkovičova ul., tel. 651 98 61: po. - pia.: 8,30 - 18,00 h. Bibliograficko-informačné oddelenie, **Samova 1**, tel. 651 98 87: po. - pia.: 8,30 - 15,30 h. - ponúka regionálnu literatúru.

Okrem odbornej a krásnej literatúry pre dospelých a deti knižnica ponúka špeciálne dokumenty (gramoplatne, mg kazety, videokazety, CD platne, CD ROM, DVD a patentové spisy), vyše 400 titulov periodík a zvukové knihy pre nevidiacich a slabozrakých.

V ponuke knižnice sú výchovno-vzdelávacie podujatia pripravujúce čitateľa na prácu s knihou. Organizujú ich pracovníčky knižnice na Fraňa Mojtu 18 i v pobočke na Klokočine. V máji vrcholí čitateľská súťaž Čítajte s nami ďalšími podujatiami a prípravami na záverečné testy. Svojimi aktivitami sa knižnica v dňoch od **19. do 23. 5.** zapojí do medzinárodného projektu **Týždeň dialógu medzi kultúrami a od 26. do 30. 5.** do kampane **Dni zdravia v rámci projektu Zdravé mesto Nitra**. Stredu **14. 5.** bude v knižnici besedovať so stredoškolskou mládežou prozaik, dramatik a režisér **Silvester Lavrík**. Knižnica si pripomenie významné výročia predstaviteľov slovenskej hudby - 20. výrocie úmrtia skladateľa Gejzu Dusíka a 65. výrocie narodenia speváka a skladateľa Petra Lipu Podujatia sú určené pre organizované návštevy zo škôl všetkých stupňov a druhov. V prípade záujmu si treba dohodnúť termín osobne alebo telefonicky na vyššie uvedeníh číslach.

Knižnica Agroinštitútu

Akademická 4, NITRA Tel. číslo: 037/ 79 10 211
Špecializovaná odborná knižnica v oblasti manažmentu poľnohospodárstva, pedagogiky a psychológie prístupná pre verejnosť. **Výpožičné hod.: po - pi 8.00 - 15.00**

Slovenská poľnohospodárska knižnica pri ŠPU

Štúrova 51. Verejná vedecká knižnica špecializovaná na poľnohospodárstvo a príbuzné oblasti. Čitatelia majú k dispozícii elektronický katalóg, elektronické plnotextové dokumenty, internet a široký okruh informačných služieb. **Otváracie hodiny: po. - štv.: 8.30 - 18.00 h, pia: 8.30 - 17.00 h**, tel. 6517 743, e-mail: slpk@uniag.sk

Univerzitná knižnica UKF

Javorová 12, 949 74 Nitra, tel., fax: 037/73369 77, www.lib.ukf.sk.

Akademická knižnica, ktorá poskytuje knižničné a informačné služby pracovníkom, študentom univerzity a širokej verejnosti. Knižnica je vedecko-informačným, bibliografickým a poradenským pracoviskom. Zabezpečuje bibliografickú registráciu publikačnej činnosti pedagógov, vedeckých pracovníkov a doktorandov.

Otváracie hodiny: výpožičné odd. Javorova ul. 12.: po-št: 9.00 - 18.00 h, pi: 9.00-16.00, so: 8.00 - 13.00 h
študovňa Javorova ul.: po-št 8.00 -18.00, pi: 8.00-16.00, so 8.00 -13.00

študovňa ŠD Zobor: po-st: 10.00 - 18.00, št: 8.00-16.00, pi: 8.00-14.00, so: 8.00-13.00

študovňa FF Hodžova ul.: po: 10.00-18.00, ut-št: 8.00-18.00, pi: 8.00-14.00, so: 8.00-13.00

študovňa Kraskova ul.: po-pi: 8.00.-16.00

NISYS

Nitriansky informačný systém, Štefánikova tr. 1, Nitra
INFOTEL.: 0042137/161 86, č. tel. 037/741 09 06, fax:
741 09 07, e-mail: info@nitra.sk, www.nitra.sk.
poskytuje:

- informácie o podnikoch a firmách v meste Nitra, o kultúrnych podujatiach, o športe a relaxe, o službách všetkého druhu, o pamätihodnostiach a zaujímavostiach,
- zabezpečuje predaj máp, predaj publikácií o Nitre a Slovensku, predaj kultúrno-spoločenského mesačníka NITRA, predaj spomienkových a darčkových predmetov, predaj pohľadníc...
- vykonáva ubytovací servis, faxové a kopírovacie služby, vylepovanie plagátov

BOHOSLUŽBY V NITRE

Rímskokatolícke bohoslužby:

Katedrálny chrám - Bazilika sv. Emeráma, Nitriansky hrad: po - so 7.30; ne - 7.00, 9.00 h

Kostol sv. Ladislava - piaristi: po - pia 7.00, 12.15, 18.00, so 7.00, 18.00; ne 7.00, 8.30, 10.00, 11.15-deťom, 18.00 h

Kostol Navštívenia Panny Márie na Farskej ulici, Kláštor: po - so 6.00, 7.00, 16.15; ne 6.00, 7.30, 9.00, 10.30 detská a 16.15 h

Kostol sv. Petra a Pavla, františkáni: po - so 6.30, 18.30 h; ne 7.00, 8.30, 10.00, 11.15 v maďarskej reči, 18.30

Kostol Nanebovzatia Panny Márie, Drahvária: po - so 6.30 h a 19.00; ne 7.00, 9.00, 10.30 d

Kaplnka v nemocnici: po - pi o 15.30 h; ne o 10.30

Kostol sv. Gorazda, Klokočina: po - pi 6.30 h a 18.00 h - po-pi; v so 6.30; ne 6.30, 8.00, 9.30, 11.15 a 18.00 h

Kostol sv. Martina, Chrenová: po - so 6.30, 17.30; ne 6.30, 8.00, 9.30 detská, 11.00 a 17.30 h

Kostol sv. Ur., Čermán: 8.30; 9.30 a 11.00 h

Kostol sv. Františka Xaverského, Drazovce: št - so: 7.00; denne o 17.00; ne 8.00 a 10.00 h

Kostol sv. Petra, Janíkovce: po - pia v zime o 18.00, v lete o 19.00; so o 7.00; ne o 8.00 a 10.45 h

Kostol - Nar. Panny Márie, Horné Krškany: pi 17.00; ne 9.00 h

Kostol sv. Ondreja, Dolné Krškany: 7.30, 10.30 h

Kostol Všetkých svätých, Kynek: št 18.00; ne 9.15 h

Kostol sv. Cyrila a Metoda, Mlynárce: po, str, pi o 18.00; ne 8.00, 10.30 h

Kostol Nanebovzatia Panny Márie, Párovské Háje: - ne 11.00 h, str 18.00 h, v každy prvky pi v mesiaci 19.00 h

Kaplnka sv. Vincenta, Šindolka (Marianum): po - so 6.25; ne 9.00 h

Oznam pre darcov krvi

Pracovisko Národnej transfúznej služby SR v Nitre oznamuje odberové hodiny počas pracovných dní: po, str, št, pi 6.30 - 12.00, ut 6.30 - 17.00
 Darovať krv môžu zdraví ľudia vo veku od 18 do 65 rokov, ktorí majú aspoň 50 kg. Súčasne ich upozorňujeme, že na odber nemusia prísť hladní, stačí sa len vyvarovať masťným jedlám a alkoholu. Mesto Nitra podľa cenového výmeru 1/2005 v zmysle § 20, ods. 5 zákona č. 18/1996 Z. z. o cenách v znení neskorších predpisov určilo na linkách mestskej autobusovej dopravy cenu cestovného za jednotlivú cestu pre držiteľov najmenej ZLATEJ JANSKÉHO PLAKETY na 2 Sk. Platí to pre lístok zakúpený u vodiča aj pre EZCK. Pre poskytnutie zľavy si treba zakúpiť „kmeňovú kartu“.

Kostol sv. Imricha, Štítare: st 19.30 h, ne 9.00 h alebo 10.30 h podľa vyhlásenia

Kostol sv. Urbana, Zobor: st - pi 16.30; ne 8.00, 11.15 h
Kaplnka sv. Svorada, LÚ Zobor: st 15.45; ne 11.00 h

Starokatolícka cirkev na Slovensku

V nedeľu a v príkázané sviatky o 9.00 h v kaplnke sv. Gorazda na Chrenovskej č. 15.

Gréckokatolícke bohoslužby:

Párovce - Kostol sv. Štefana, - iba v nedeľu o 10.00 h.

Cirkev adventistov siedmeho dňa

Bohoslužby v každú sobotu o 9.45 h v modlitebni za kostolom na Ulici Fraňa Mojtu č. 10. www.casd.sk

Cirkev bratská

V nedeľu o 10.00 h na Nitrianskej ulici č. 21

Evanjelické bohoslužby

Ul. Andreja Sládkoviča č. 12 - **Evanjelický kostol Ducha Svätého:** V nedeľu o 10.00 h s detskými službami Božími a vo št o 18.00 h. V ut o 19.00 h - biblická hodina pre staršiu mládež, v pi o 17.00 h pre dospelé.

Reformovaná kresťanská cirkev

V nedeľu o 8.30 h v modlitebni za starým kalvínskym kostolom na Ulici Fraňa Mojtu

Kresťanský zbor

Podzámska ul. 17, Nitra, ut 18.30, ne 9.30, 16.00

Desmod priniesol DOMOV veľkolepú šou

Mestská hala a víkendové večery 5. a 6. apríla patrili zlatým slávikom z Nitry - skupine Desmod. Od konca marca brázdlili slovenské mestá na turné, ktoré nazvali podľa ich posledného multiplatinového albumu Kyvadlo. Cédečko vypovedá o vzťahoch, ktoré tvoria podla nich podstatu a kvalitu života. Obal im navrhol ďalší hviezdny Nitran a ich kamarát - akademický maliar Karol Felix.

Čo chcela kapela prezentovať na turné okrem jej megahitov, sme sa spýtali jej frontmana Kulyho: „Naše turné je predovšetkým o troch hodinách dobrej hudby. Chceli sme ľudí zabaviť, aby zabudli na robotu a starosti, na všetko okolo. Aby prišli a počúvali skvelú muziku.“ V úvode koncertu prvý predskokani - „metaloví diabli“ Metropolis z Nitry, Vrábeľ a Serede dokázali osloviť aj staršiu časť publika. Českí hostia Chinaski mali už klasický, veľmi dobre postavený, pohodový 50-minútový program. Samozrejme, aj desmodáci chceli ukázať na turné viac, ako na bežných koncertoch. „Po celý rok sme naň zháňali financie, pripravili sme viacúrovňové pódium s výbehmi, špičkovú aparatúru, kvalitné svetlá a veľký program,“ pokračuje Martin Kolár. „Na spštenie sme si prizvali tri vynikajúce spievajúce a laďiace vokalistky - Katku Smolinskú a Natáliu Hatalovú zo Superstar a Luciu Novákovú z Úľan nad Žitavou. Posledná z nich bola doteraz úplne neznáme dievča. Zhodou okolností sú všetky tri baby aj krásne. Chceli sme, aby to bola veľkolepá ŠOU so všetkým,

čo k nej patrí,“ uviedol spevák s jedinečným sýtym hlasom. To sa Desmodu aj podarilo. Skvelé nasvietenie na rampách, členité pódium, prepracovaný scenár bez hluchých miest, energiou nabitá atmosféra, projekcie na veľkoplošných letkách... Lavíny z populárneho Paneláka, sólo na bicie trojice bubeníkov, károvane súkne speváčok, nezvyčajné aranžmány a tanečné choreografie... Publikum ich ani po takmer štyroch hodi-

nách hudby nechcelo po oba večery z pódia v nitrianskej Mestskej hale pustiť. Museli odspievať a odohrať všetky najväčšie hity: Pár dní, Som na tebe závislý, 100 rokov samoty, Aby bolo jasné, Po kvapkách, Čierna diera, Zhorí všetko čo mám, Nieкто ti to povie skôr než ja, V dolinách... Pridali mix starších kusov v modernej úprave - Dobrý nápad, Umelý svet, Mráz do žíl... Pri piesni Zober ma domov v sobotu i nedeľu vypredaná mestská hala zborovo spievala z plných hrdiel a na tvárach najmä starších fanúšikov sa zaleskli slzy.

Silvia Struhárová

Foto: www.desmod.sk

Celý rozhovor si

prečítajte na www.nitra.sk.

Vďační slávicí

Dlhé roky Desmod hrával v garážach a žil v úzadí iných nitrianskych kapiel. Potom zrazu prišiel raketový vzostup a muzikanti začali žať najvyššie slovenské hudobné ocenenia - Aurelov, Otov, Slávikov... „My sme to nikdy neflákali v nahrávaní albumov či vymyšľaní nových piesní. Je za tým kopa driiny. Robíme, čo nám napadne, a že sa to potom ľuďom páči, to nás strašne teší. Je to super! ĎAKUJEME za to múzam, aj Bohu. Stále nad tým rozmýšľam, v čom to je, že niektoré pesničky sa stanú hitmi, a iné nie. Mám rád kritiku, lebo človeka neuspáva... Viem, že nie každému naša hudba „reže“. No, som šťastný, že sa, chvalabohu, stále ľuďom páči, a nielen mladým. Teší nás, keď ľudia spievajú s nami!“ vyznal sa na domácej scéne Mário Kollár, alias Kuly.

Jubilanti v roku 2008

V MÁJI 2008 oslávia významné životné jubileum títo občania mesta Nitra:

75 ROKOV: Emília Baraníková, Štefánia Božiková, Júlia Buzmová, Emília Crhová, Zdenka Čillíková, Mária Čutríková, Štefánia Dorušincová, MUDr.

František Dvořák, Eva Frančíková, Helena Gálová, Ema Géseová, Helena Harvanová, Alžbeta Hlaváčová, Irena Holecová, Vilma Hupková, MUDr. Milada Juhásová, Anna Juráková, Rozália Kapustová, Emília Kenderová, Jaroslav Konečný, Alžbeta Kopčeková, Vincent Košovan, Mária Kotešková, Jaroslav Kraic, Jozef Májik, Ing. Bohumil Michalides, Veronika Mikušiková, Hedvika Nováková, Jozef Ohlas, MUDr. Ján Pos, Jolana Skovajsová, Ing. Michal Suško, Ing. Emil Šindler, Terézia Škvarilová, Júlia Václavová, JUDr. Jozef Valach, Gabriela Vincúrová

80 ROKOV: Jozef Balko, Jolana Belková, Anieli Bonová, Gabriela Branišovičová, Ernestína Dvoráková, František Gatial, Ján Hronec, Ladislav Ivanka, Valéria Kubíčeková, Doc. PhDr. Štefan Kukan, Tomáš Ladányi, Anna Lisyová, Ludovít Machata, Oľga Mésárošová, Veronika Mistríková, Alica Mlyneková, Emília Molnárová, Gregor Nagy, Terézia Ondáková, Terézia Pekárová, Mária Plentová, Bohumil Popelka, Ludmila Serinová, Mária Ševelová, Lýdia Vargová, Katarína Verešová, Jolana Veszeleiová, Juliana Vnučková

85 ROKOV: Imrich Beďač, Helena Benkovičová, Irena Felixová, Otilia Ferenczyová, Helena Fogadová, Matilda Harvanová, Mária Holečková, Helena Hulanová, Mária Kožuchová, Helena

Michalovičová, Margita Močková, Anna Ostertágová, Juraj Poljak, Mária Pustaiová, Martin Rujder, Jozefa Ružičková, Elena Vaneková, Elena Žilcaiová

86 ROKOV: Ján Anđel, Júlia Bálešová, Rudolf Burcl, Božena Bušovská, Johana Krčmáriková, Ing. Ondrej Majerník, Mária Mihalíková, Anna Poličková, Františka Pupáková, Ing. Jozef Sobota

87 ROKOV: Alžbeta Bučeková, Anna Janečková, Vilma Kasalová, Vilma Klučárová, Helena Latečková, Alžbeta Matejová, Veronika Mikušová, Zuzana Nemčeková, Pavel Strnisko, Magdaléna Šavrtková, Vincencia Švecová, Irena Volfová

88 ROKOV: Mária Čmárová, Františka Formelová, Terézia Hušeková, Anna Kušnírová, Margita Mátéffyová, Juliana Šišková, MUDr. Eva Špaldonová

89 ROKOV: Jolana Haringová, Anna Jurecká, Helena Zjarová

90 ROKOV: Ján Pláňovský, Helena Solárová, prof. Ing. Emil Špaldon

91 ROKOV: Anna Baštrnáková, Anna Medeková, Ignác Mihina, Viliam Savko

92 ROKOV: Alžbeta Breská, Júlia Gogová, Ján Hugo Koliba, Magdaléna Tóthová

93 ROKOV: Zdenka Csáderová, Johana Nemčíčová

95 ROKOV: Irena Kadlecová

Odišli spomedzi nás

V mesiaci MAREC 2008
nás opustili títo občania mesta Nitra:

František Adler, 78-r., Železničiarska 52
Jozef Bajla, 84-r., Kollárova 2
Štefan Balogh, 58-r., Pri škole 7
Júlia Belovičová, 80-r., Výstavná 39
Vincent Benc, 89-r., Holubyho 12
Karol Beňuš, 84-r., Vajanského 6
Gašpar Bilko, 73-r., Vansovej 13
Alojzia Bizoňová, 81-r., Trábečská 1
Anna Blahová, 54-r., Krivánska 3
Františka Blahová, 79-r., Dolnočermánska 62
Eduard Brštiak, 58-r., Benkova 12
Jozef Buček, 86-r., Wilsonovo nábr. 2
Mária Cvopová, 59-r., Vikárska 12
Silvester Čerňan, 70-r., Pri Dobrotke 2
Michal Cerný, 18-r., Rázusova 8
Ludevít Farský, 68-r., Tr. A. Hlinka 7
Ján Francúz, 79-r., Dlhá 145
Milan Gajdošík, 66-r., Partizánska 64
Ladislav Gašparovič, 47-r., Baničova 6
Juraj Haláchy, 68-r., J. Kráľa 2
Ing. Peter Hauliš, 51-r., Škultétyho 36
Štefan Hlavina, 81-r., Štúrova 17B
Mária Holičková, 78-r., Párovská 24
Helena Hradecká, 76-r., Hlboká 57
Veronika Hrnková, 51-r., Jedlíkova 2
Ján Hružík, 88-r., Dolnočermánska 62
Ján Chalányi, 70-r., Novomeského 69
Jozef Chlebec, 65-r., Dolnočermánska 62
Mária Chovancová, 79-r., Hlavná 67
Helena Chudá, 55-r., Na Hôrke 26
Barbora Ješková, 88-r., Dolnočermánska 62
Ludmila Jiráneková, 72-r., Rolnícka 34
Marta Kasáková, 65-r., Považská 14
Juraj Komžík, 77-r., Smetanova 8
Paulína Kondesová, 82-r., J. Kráľa 45
Alexander Krehák, 63-r., Výstavná 39
Emília Kuklová, 88-r., Železničiarska 52
Jaroslav Lacena, 61-r., Dolnočermánska 62
Eva Lavová, 65-r., Smetanova 6
Emília Lisá, 80-r., Dlhá 16
Rozália Lörcinczová, 64-r., Mikovíniho 2
Štefánia Madová, 80-r., Pecná 18
Štefan Malý, 78-r., Potravinárska 19
Helena Mičíková, 84-r., J. Kráľa 5
Mária Nagyová, 77-r., Hlavná 135
Anna Olšanská, 75-r., Klúčovského 2
Ján Olšanský, 83-r., Štúrova 21A
Ing. Ondrej Ondrovič, 61-r., Karpatská 2
Ján Ostrožka, 60-r., Síkarská 4
Viliam Osuský, 86-r., Benkova 10
Olga Palkovičová, 68-r., Lesná 2
Anna Pecháčková, 86-r., Dolnočermánska 62
Anna Plulíková, 81-r., Štúrova 27
Ing. Michal Pribelský, 85-r., Piaristická 27
Marta Rafaelová, 55-r., Štefánikova 59
Hedviga Riegelová, 80-r., Za Humnami 36
Helena Sabová, 85-r., Železničiarska 52
Terézia Senáriková, 86-r., J. Kráľa 114
Erich Schober, 65-r., Lužianska 1
Anna Slováková, 71-r., Tr. A. Hlinku 17
Ing. Fedor Smolák, 81-r., Trábečská 8
Marta Súľovská, 55-r., Benkova 28
Imrich Szabó, 73-r., Nábr. mládeže 67
Milan Šindler, 73-r., Novozámocká 12
Helena Švelanová, 50-r., Čajkovského 40
Valéria Thurzová, 88-r., Schurmannova 25
Mária Tomková, 71-r., Podzámska 5
Ivan Trtík, 40-r., Hlboká 57
Jozef Urcikán, 48-r., Dolnočermánska 62
Valéria Vargová, 63-r., Krškanská 15
Alžbeta Vinceová, 69-r., Potravinárska 12
Jolana Vyslúžilová, 87-r., Považská 14
Melánia Zámocká, 61-r., Jurkovičova 33
Rudolf Žitný, 76-r., Jablonoňová 36

POVEDALI SI „ÁNO“

V MARCI 2008 sa na spoločnú cestu životom vybrali
tieto snúbenecké dvojice

1. marca: Tomáš Hrabec a Radka Krumpárová, obaja z Nitry

15. marca: Jaroslav Korytár z Nitry a Silvíja Beška z Padiny, Republika Srbsko, Jozef Uhrovský z Nitrianskych Hrnčiaroviec a Vladimíra Turanová z Budkoviec, Róbert Sedláček a Martina Janegová, obaja z Nitry, Ing. Michal Kiradžiev a JUDr. Jana Drahošová, obaja

z Nitry, Ing. Jaroslav Dobiš, PhD. z Nitry a Bc. Iveta Ladecká z Liptovského Mikuláša - Liptovská Ondrašová

29. marca: Ing. Marián Gyepes z Jelenca a Jana Hanzelová z Bratislavy - Ružinova, Peter Stehlík a Veronika Lehotáková, obaja z Nitry, Peter Hronček z Nitry a Veronika Pšenková z Pane

Rozhovor týždňa

Teší ma, že dôvera k mestskej polícii rastie

Šťastný je človek, ktorý sa vo svojom povolání našiel. Ešte väčším šťastím býva, ak človek cíti, že sa pre svoje povolanie narodil a ľudia si ho na inej pozícii nedokážu predstaviť. Preventista Mestskej polície v Nitre Mgr. Miroslav Duchoň patrí medzi takýchto šťastných ľudí. Oblasť prevencie kriminality detí, mládeže a seniorov sa intenzívne venuje niekoľko rokov. V rámci Slovenska sa stal uznávaným odborníkom a často ho počúť v diskusiách v rozhlase. V uplynulých dňoch na sneme Združenia náčelníkov obecných a mestských polícii Slovenska prevzal ocenenie Príslušník roka. Okrem toho aktívne pracuje ako poradca v Pomoci obetiam násilia.

Z ocenenia vašej práce a z titulu Príslušník roka ste mali určité dobrý pocit a zadosťučinenie, že práca, ktorú robíte má zmysel. Kedy mávate dobrý pocit?

Dobrý pocit zo svojej práce mám aj vtedy, keď vidím, že môj prístup k deťom, mládeži, či starším občanom má význam, že akékoľvek stretnutie s občanmi má význam a že ľudia berú to, čo im hovorím. A ešte vtedy, keď cítim, že sa dôvera k mestskej polícii zvyšuje. Teší ma aj práca s deťmi a mám veľmi dobrý pocit, ak sa deti ku mne hlásia aj pri náhodných stretnutiach, keď som mimo služby.

Tak tomu sa povie malé významenie. Ale môže to byť aj prejav dôvery občanov k mestskej polícii.

Určite. A ja si vysoko vážim, že občania s nami začínajú komunikovať - že dôverujú

Mestskej polícii. A ak k tomuto stavu môžem prispieť i ja, som ešte viac hrdý na to, že dôvera k MsP rastie. Naozaj ma tento stav teší. A tiež ma teší, že som prispel k systemizácii preventívnych aktivít MsP a zároveň, že tieto aktivity slúžili ako vzor pre iné mestské polície. Hoci ma to veľakrát v mojej práci zaťažovalo, ale v podstate som bol hrdý, keď k nám do Nitry prichádzali preventivisti, alebo náčelníci z celého Slovenska a pýtali si rôzne materiály, zisťovali, ako to v prevencii u nás robíme a brali si to od nás ako vzor. Ocenenia, ktoré som dostal od Združenia mestských polícii boli pre mňa akousi vzhupou pre ďalšiu prácu.

Áké formy preventívneho pôsobenia na deti volíte?

Stretávam sa s nimi od materskej školy. V tom čase začínam s lahšími témami, učim ich napríklad, ako sa pohybovať s bicyklom a keď sú už „veľkáči“ radím im, ako sa bezpečne stretávať so psom. S deťmi sa navzájom spoznávame, často im s kolegami robíme kynologické ukážky. To sa im veľmi páči. A potom sa zase stretávame od 1. až do 9. ročníka v ZŠ. Za tých približne 9 až 12 rokov spolu

takpovediac zrastieme.

Dá sa povedať, že sa váš vzťah vzájomne formuje...

Iste, dôvera malých detí ma poteší. Keď sa pri mne zastavia, odložia kolobežku alebo malý bicyklik a začnú sa so mnou rozprávať, alebo detsky úprimne žalujú na svojho spolužiaka, že rozbil okno. Vtedy vidím, že táto dôvera a tento vzťah sa buduje, silnie a verím, že keď z nich vyrastú dospelí ľudia, že tento vzťah a filozofia mestskej prevencie má zmysel. Nechcem robiť preventívne aktivity, iba pre aktivity. Prednášky vždy prispôbujem veku a vyspelosti dieťaťa. Snažíme sa prispôbiť a robíme to takto na materských, základných a stredných školách.

Riešite aj individuálne prípady?

MsP poskytuje služby aj v oblasti poradenstva, najmä v oblasti šikanovania. Stačí, ak nám prípad šikanovania ohlásia z vedenia škôl, prípadne, ak sú iniciátormi rodičia postihnúť dieťaťa. Každý prípad šikanovania alebo násilia na školách si zaslúži pozornosť a okamžité riešenie. Prípady sa riešia individuálne, aj diskretné, no pokiaľ by to presiahlo kompetencie mestskej polície, kontaktujeme iných odborníkov - psychiatrov alebo psychológov. Postupujeme podľa závažnosti problému. Vo vyhrotených situáciách prípad odstupujeme na Policajný zbor ako podozrenie z trestného činu.

Množia sa tieto prípady, alebo intenzita šikanovania...

Neviem posúdiť, či sa tieto prípady množia, alebo či rastie počet nahlásených prípadov, čo je v každom prípade pozitívne. Je potešiteľné, že nad šikanou sa dnes už nemáme ru-

kou. Prípady sa začínajú riešiť transparentne a vedenia škôl pochopili, že týmto riešením sa veci prospeje. Nemá zmysel problém utulávať, pretože sa im to môže vyptomstiať a situácia sa môže vyhrotiť.

Uponáhľaný život prináša do rodin problémy zo závislosťou detí a mládeže od tvrdých drog. Pomáhate ich riešiť?

Na mestskej polícii poskytujeme aj takéto služby. Ak má rodič podozrenie zo závislosti svojho dieťaťa, môže nás potíchu kontaktovať. Je veľa prípadov, keď nás bezradní rodičia navštívia aj osobne. Určite im pomôžem aspoň v základnej forme a poradím, aké kroky majú podniknúť, prípadne ich nasmerujem, kam by mali zájsť, ak sa im tieto prvotné a základné rady neosvedčia.

Zverejňované bývajú vaše preventívne akcie - kontroly diskoték a barov. Aké máte dojmy z týchto akcií?

Akcia na kontrolu barov a diskoték nesie pomenovanie Lumíper. Organizujeme ju spolu s PZ a Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny, kde úrad práce zastupuje sociálna kurátorka. Ak mládež zachytime pri nejakej závislosti, či ide o alkohol alebo drogovú závislosť, okamžite informujeme rodičov a mládež vezmeme na doradenie k sociálnej kurátorke. Prípadne, ak sa chcú rodičia porozprávať, prídu za mnou a poradím im, akým spôsobom majú pristupovať k svojmu dieťaťu, ako sa vyvarovať chýb. Odporúčam ich k sociálnej kurátorke na výchovné a motivačné pohovory.

Ďalšia kategória občanov, ktorých oslovujete, sú seniori. Ako sa vám javí spolupráca s nimi?

Prednedávnom sme pre nich vypracovali kvantum informácií, ktoré by mali získať. Aj v blízkej budúcnosti sa mám stretnúť s dôchodcami v klube dôchodcov v meste a v centre

pre seniorov na Klokočine. Bude to séria besied na tému ako sa správať v určitých modelových situáciách a získajú aj bezpečnostný výcvik. Starších občanov upozorňujem, že brániť sa útočníkovi, je veľmi rizikové, pretože starší občan nie je taký pohyblivý a hrozí mu riziko zranenia. Seniori by mali zväziť, či vôbec má zmysel niečo podnikáť. Na besede im poradím, ako sa majú správať. Snažím sa im aj vysvetliť, ako sa do takýchto situácií dostať, pretože tento boj je dopredu prehrať.

Čo je cieľom bezpečnostného výcviku?

Bezpečnostný výcvik je zameraný na celý komplex odborných rád, ako sa nestáť obeťou trestnej činnosti. Aby zročili tréning sebaobrany, pretože páchateľ je v porovnaní s nimi vždy silnejší a odolnejší, pripravený na akúkoľvek reakciu, pretože on si svoju obeť vopred vytipuje ... a každý človek, nielen dôchodca je v šoku, že sa mu takéto niečo stalo a že sa stal obeťou trestného činu.

Tak prosím vás poradiť, čo majú občania robiť, resp. nerobiť, aby sa nestali obeťami trestnej činnosti?

Ženy by nemali mať pootvorené tašky, z ktorých trčia peňaženky... To sa priam ponúka. Radím im, že tašku by nemali mať prevesenú len tak jednoducho cez plece, ale našikmo, ako nosia poštári. Priznám sa, že ja by som peňaženku ani osobné doklady v kabelke vôbec nenosil. Tieto veci treba mať uložené vo vnútornom vrecku saka, alebo kabáta. Pretože sa stávajú aj prípady, že páchateľ sa zmocnil tašky tým, že odrezal remeň na kabelke. A tak radšej si kabelku pridržajte rukami.

Starší ľudia majú obavy vyhadzovať von vo večerných hodinách. Hovorja, že dnes si človek nemôže byť istý ničím...

Dám im za pravdu a poskyt-

nem klasické drobné rady, na ktoré každý povie, že je to stará známa a najmä logická vec: Prosím vás neskracujte si cestu po zapadnutých tmavých uličkách ani cez park, chodievajte aspoň vo dvojici. Riskovať sa neoplatí, veď viete, ako to chodí: 100-krát sa vám nestane nič a potom to lutujete.

Blíži sa leto a to súvisí s vykrádaním domov a bytov... Viete nejaký recept na túto bolesť?

Tak to je ďalší kardinálny problém, za ktorý si v mnohých prípadoch môžu ľudia sami. Moja rada znie: neotvárať cudzím ľuďom dvere cez vchodový telefón. Po sídlisku Chrenová sme robili kontrolné akcie. Prechádzali sme po jednotlivých vchodoch, kde poväčšine žijú staršie manželské páry, ale bol som zhrozený, že každý nám otváral dvere. Niekedy sa ani nepýtali kto je a otvorili. Keby som bol bytový zlodej, alebo nejaký podvodník, tak sa ľahko dostanem dnu. Keď sme ich karhali, že sú takíto dôverčiví, vyhovárali sa, že čakajú priateľa... Čudujem sa, že ešte aj dnes fungujú staré skryše na kľúče pod rohožkou, v kvetináči, v električkových hodinách a - vedia o tom všetci vo vchode. Potom naozaj nie je žiadny problém vykradnúť im byt.

Poradiť našim starším spoluobčanom ako majú rozpoznať podvodníka?

Typický podvodník je známy tým, že sa k týmto ľuďom správa veľmi slušne, oblečie si oblek a pritom sa tvári dôležito. A naši postarší občania sa zas tvárija slušne a tak sa nemožno čudovať, že sa pravidelne stávajú obeťami takých podvodov. Sami im nemôžeme pomôcť, pretože dobrovoľne otvárajú byty a odovzdávajú svoje úspory. A nám, ako policajtom je veľmi ľúto, že naleteli, niečo podpísali a naleteli na podvod.

Ludmila Synaková

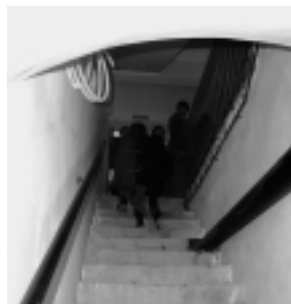
Bunker ako nový výstavný priestor

Vo štvrtok 3. apríla vo výstavných priestoroch Nitrianskej galérie sprístupnili nový výstavný priestor - Bunker, ktorý vznikol so zámerom vytvoriť multifunkčný priestor pre alternatívne umenie v nitrianskom regióne, ako aj v celoslovenskom a medzinárodnom kontexte. Bývalý CO kryt Nitrianskej galérie poskytne miesto na experimenty s rôznymi prejavmi súčasného vizuálneho umenia a na jeho prepojenie s ďalšími umeleckými formami ako divadlo či hudba. Ťažiskový program tu bude mať Galéria mladých kurátorov.

Nitrianska galéria týmto projektom podporuje mladých začínajúcich kurátorov, poskytuje na ich výstavné koncepcie priestor, technické zabezpečenie a konzultácie.

Dôležitá je taktiež komunikácia medzi umelcami a divákmi. Bunker by mal priťahnúť najmä mladé publikum, ktoré žiaľ nemá až taký veľký záujem o dianie v kultúre na Slovensku. Bunker má byť miestom, kam sa mladá budú radi vracáť, kde sa budú stretávať so súčasným slovenským a európskym umením.

Priebežne bude otvorený

všetkým nápadom a aktivitám zo strany mladých umelcov, ktoré je možné realizovať počas celého roka. Súčasťou otvárania tohto nového výstavného priestoru bolo otvorenie výstavy v Galérii mladých *Viditeľný posun 2: Miesto činu*. V Bunkri je jedinečný site-specific performance *Pamät miesta* Zuzany Hudekovej a tvorivej skupiny Aktivnagruppa. Táto performance pracovala s obrazmi inšpirovanými Bunkrom a komunikovala s účastníkmi vernisáže, pričom bola voľne inšpirovaná témou výstavy a zároveň predstavila Bunker a zákutia jeho pamäti. Návštevníci výstavy si mohli konfrontovať individuálny zážitok s kolektívnou spomienkou.

Text a foto: L. Synaková

Otvorenie nového výstavného priestoru vyvolalo obrovskú vlnu záujmu medzi mladými návštevníkmi galérie.

Nitrania tvoria prvé „euroznámky“

Pri rozlúčke so slovenskou korunou dáme zbohom aj slovenským známkam. Pochopiteľne, že prijatie euro meny súvisí aj so slovenskou známkovou tvorbou, ktorá je v rámci sveta už roky na výslni.

Nitrania Igor Benca a Karol Felix patria k tým slovenským výtvarníkom, ktorým sa dostalo cti pracovať na prvej eurovej edícii, predstavujúcej Románsku architektúru na Slovensku.

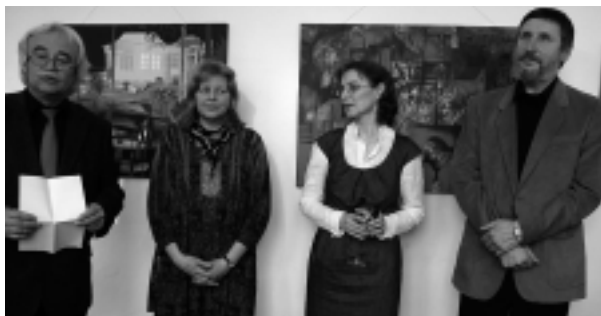
Igor Benca sa venuje románskemu kostolu v Šiveticiach. Hodnota známky bude 0,05 euro. Benca je autorom výtvarného návrhu, rytecké práce čakajú na Rudolfa Cigánika.

Prvé stretnutia v realizačnej známkovej ko-

misii majú už dávno za sebou a na posúdenie sú pripravené prvé návrhy.

Karol Felix dostal za úlohu zhostiť sa dražovského kostolíka, ktorý je zatiaľ stvárnený len na slovenskej päťdesiatkorunáčke. Po rozlúčení sa so slovenskou menou tak umelecký a historický skvost zostane aspoň na eurovej známke. Všetky známky by sme mali vidieť na prestížnej výstave známk, ktorá sa v Nitre uskutoční začiatkom júla ako súčasť veľkolepých mestských slávností Nitra, milá Nitra, Dni Nitranov a Pribinove slávnosti. Milovníci známkovej tvorby sa preto majú na čo tešiť.

Ludmila Synaková

V nitrianskej Synagóge vystavovali Táňa a Marek Žitňanovci. Umelcov predstavil kurátor Lubomír Podušel (zľava) a Alena Čierna z Katedry hudby UKF (druhá sprava).

Konfrontácie sprevádzala „dvojvystava“

Cyklus koncertov Konfrontácie otvorila 3. apríla v synagóge výstava manželov Táne a Mareka Žitňanovcov. Umelcov predstavil kurátor Lubomír Podušel a Alena Čierna, vedúca Katedry hudby z UKF v Nitre.

Dominantnú pozíciu v jej tvorbe zaoberajú kresba a maliarstvo. Malby Táne Žitňanovej vyvierajú z prameňov duchovna a jej maliarskej spontánnosti. Výtvarná výpoveď je premietnutá aj do tejto kolekcie - ide o zvuky hudobných tónov, alebo reč písmen a slov zašifrovaných do kaligrafických zo-

stáv, evokujúcich tajomné príbehy ľudského bytia. Malby odzrkadľujú príbehy vynárajúce sa z obrazov plných skrytých významov. V olejomaľbách čerpá námety z prírodných úkazov, ktoré nosí vo svojom vnútri a vo svojich spomienkach.

Lubomír Žitňan sa narodil v Topoľčanoch a venuje sa voľnej a monumentálnej plastike a tvorbe parkového dizajnu. Určujúcimi prvkami jeho tvorby je spontánne modelovaný, zmysel pre expresívnu nadsážku so sarkastickým pohla-

dom na svet. Prím má u neho socha v monumentálno-dekoratívnej podobe, čo sa prejavilo aj v parku v Topoľčiankach a Mojmirovciach.

Konfrontácie sa uskutočnili v rámci Nitrianskej hudobnej jari už po tretíkrát a aj tentoraz dostala priestor hudba v spojení s výtvarným umením. Výstavu sprevádzalo päť koncertov na prvom sa predstavili členovia Presburger Quartet. Publiku sa predstavili dielami W. A. Mozarta, Eugena Suchoňa, Antonína Dvořáka a Ilju Zelenku. V nedeľu 10. apríla si poslucháči mohli vychutnať vokálny koncert sólistov Patrície Solotrukovej, Jany Borkovej, Martina Mikuša, Petra Mazalána, ktorí spievali v klavírnom sprievode Róberta Pečanca. Komorný koncert Československého komorného dua v zložení Pavel Burdych (husle) a Zuzana Berešová (klavír) priniesol do nášho mesta skvelé výkony oboch protagonistov. Predposledným bol komorný koncert akordeonistu Petra Katinu a klaviristky Janette Katinovej Šingherovej. Konfrontácie vyvrcholia 2. mája Sinfoniettou Dellarte.

L. Synaková

Na prvom koncerte sa predstavili členovia Presburger Quartet.
Foto: L. Synaková

Ruskí kozáci vystúpia po prvý raz v Nitre

S posolstvom spájania rozličných kultúr a odkazu tradičných obyvateľov obrovského územia od rieky Don a Čierneho mora až po Sibír a Ďaleký východ zavítajú v máji po prvý raz na Slovensko Ruskí kozáci. V Košiciach, Prešove, Žiline, Bratislave i Nitre predvedú špičkovú tanečnú šou s množstvom akrobatických figúr. Pod záštitou primátora mesta Nitra Jozefa Dvonča sa 24. mája o 20.00 h predstavia na Zimnom štadióne Aréna.

Štátny tanečný súbor Ruskí

kozáci je jedným z najlepších profesionálnych súborov svojho druhu. Šesťdesiat ruských umelcov priniesie fanúšikom tanečného majstrovstva fascinujúci a dynamický koncertný program - strhujúce prevedenie kozáckych tancov za zvukov populárnej Kalinky, Cigá-nočky či Katuše...

Program predstavenia by mohol byť pokojne nazvaný aj encyklopédiou života Kozákov, tlmočený efektnou scénickou formou, pestrofarebnými kostýmami, veselými piesňami

a skvelými tanečnými kreáciami, ktoré reprezentujú dedičstvo mnohých pokolení kozákov. Šou bude ozvučená a osvetlená špičkovou aparátúrou. Spoluorganizátorom nitrianskeho predstavenia 24. mája je mesto Nitra. Začiatok predstavenia je plánovaný na 20.00 h, pričom vrátane prestávky potrvá dve hodiny. Vstupenky naň v cene od 450 Sk si môžete kúpiť v sieti Ticketportal a v Nitrianskom informačnom systéme na Štefánikovej 1.

Silvia Struhárová

Láske ku knihám musíme deti naučiť

Iste mi dáte za pravdu, že **detická výtvarná tvorba v sebe nesie riadne namiešanú zmes inenzie a priam bezbrehej fantázie. Istú dávku talentu v deťoch odkrývajú iniciatívne, no predovšetkým zanietene pani učiteľky, pre ktoré práca s najmenšími nie je len obyčajným zamestnaním, ale priam poslaním.**

Prívlastok „zanietene“ si určite zaslúžia členky Sekcie estetickej výchovy, ktorú pred tromi rokmi zriadili pri nitrianskej Správe materských škôl. Členkám sekcie ide okrem iného aj o to, aby deti vtiahli do čarovného sveta rozprávok. Výsledkom ich nedávnej, verejne prezentovanej tvorivej činnosti, bola výstava s názvom Farebný svet kníh a leporiel, ktorú inštalovali na prízemí Mestského úradu v Nitre. Išlo o prezentáciu najkrajších detských prác malých žiakov z 18 materských škôl v Nitre. Pýtate sa, prečo vystavovali detmi vytvorené knižky a leporielá? Pretože v dnešnej modernej dobe nám ich z príbytkov vytlačila moderná technika, ako sú te-

levízory a počítače. „Väčšina detí sa dnes s knihou stretáva takmer výhradne v škôlke. Voľný čas trávia zvyčajne pred televíznymi obrazovkami a monitormi počítačov. Aj preto sme sa v rámci sekcie rozhodli, že našich najmenších musíme priťahovať ku knihám a čítaniu, pretože vzťah ku knihe sa formuje v detskom veku a na domáce prostredie sa spoliehať nemôžeme. A deti nám v týchto knižkách chcú ukázať ako vnímajú farebný svet, svet plný fantázie, plný svetla, lásky, farieb a porozumenia a svet svojich detských istôt. Výstava je ich výpoveďou o zážitkoch a ich farebnom svete. Dospelí návštevníci môžu svoje zážitky z výstavy vписаť do Knihy dojmov. Výstava bude putovná. Z Nitry pôjde do partnerského Kroměříža.

Deti však v tejto situácii nie sú len v pozícii pasívnych prijímateľov, vystavené knižky a leporielá si vytvorili samé,“ konštatuje predsedníčka sekcie Viera Dojčanová. Prezradila nám, že ich sekcia existuje už tri roky a za toto obdobie sa im podari-

Predsedníčka sekcie Viera Dojčanová hovorí, že deti nie sú v pozícii pasívnych prijímateľov. Foto: autorka

lo pripraviť nejedno zaujímavé podujatie. Aj vďaka tomuto úsiliu sa im u detí darí rozširovať umelecké obzory. Odborné vedomosti a praktické skúsenosti nabrala na školení v bratislavskej Juvente a - výsledkom je vytvorenie sekcie. Odhalil talent pomáha každá učiteľka, ktorá sa vie so svojimi deťmi primerane zabávať.

Výstavu pripravili pri príležitosti Marca - mesiaca knihy.

Ludmila Synaková

Katarína Brychtová sa „našla“ v Pošte pre teba

Populárna herečka a moderátorka kontaktnej relácie Pošta pre teba Katarína Brychtová prilákala v pondelok 17. marca do Literárneho klubu Janka Jesenského dosť početnú divácku kulisu. Nie som spisovateľkou, som len autorkou jednej knihy,“ zdôraznila pred divákmi a potom spontánnym rozprávaním, občas prerušeným otázkami, takmer dve hodiny bavila publikum. Bolo čo počúvať, pretože jej zážitky z nakrúcania úspešnej televíznej relácie Pošta pre teba, poslucháči - členovia literárneho klubu len tak hltali.

Formát, vymyslený Taliankou Máriou de Filippe, sa veľmi úspešne etabloval aj na obrazovkách Slovenskej televízie a počas troch rokov svojej existencie láme divácke rekordy. Od samého počiatku je jeho moderátorkou práve Katarína Brychtová. „Myslím si, že tento program mi sedí. Aj si ho užívam,“ konštatovala herečka, ktorú ešte môžeme poznať z dabingu amerického kultového seriálu Priatelia, kde narozprávala postavu Rachel.

V Pošte pre teba funguje v tandeme s poštárom Jankom Gorduličom a celým štábom, ktorý však na TV obrazovke nevidno. Každý týždeň prinášajú zaujímavé životné osudy. K napísaniu knihy Pošta pre vás ju dosť dlho nahováral producent relácie. Odolávala vyhovárajúc sa, že sa nechce príživovať na popularite relácie. Nakoniec podľahla a výsledkom je kniha plná emotívnych a silných príbehov. Napísala ju za 1,5 mesiaca, ako sama hovorí: „Pomerne

rýchlo a bezbolestne. Sama som bola z toho prekvapená. Vychádzala som najmä zo zápiskov, no niektoré časti som si znovu pozrela, aby som si ich oživila v pamäti.“

Zo svojho súkromia prezradila, že má 19-ročnú dcéru Katku a 12-ročného syna Jakuba. Manžel je úspešným chirurgom, odborníkom na štítnu žľazu. Pracuje na bratislavských Kramá-

roch, kde denne vykoná aj tri operácie. Moderátorka Pošty pre teba Katarína Brychtová je spokojná, že si rodinu založila ešte na vysokej škole. „Vždy som chcela mať veľa detí. Som z troch detí, môj otec je z desiatich detí,“ povedala Brychtová, ktorá má dospelú dcéru Katarínu a o šesť rokov mladšieho syna Jakuba. Vyštudovaná herečka skoršie materstvo berie ako obrovskú výhodu, keďže s dcérou sú vraj kamarátky. Nevedela však jednoznačne povedať, či je lepšie mať deti skôr alebo neskôr.

Vo voľnom čase chodievala s deťmi do kina, so synom lyžovať do Tatier a s celou rodinou na myjavské kopanice, kde vlastnia chalupu.

Ludmila Synaková

Katarínu Brychtovú uvádzala predsedníčka klubu Eva Ruthová.
Foto: L. Synaková

Nitriansky bedeker

Uprostred mesta sa na skale týči hrad

V novej rubrike vás pozývame na potulky po Nitre. Prejdeme sa spolu po známych miestach, navštívime sakrálnu pamätihodnosti a ponoríme sa do histórie, ktorú nám môžu závidieť. Postupne prinesieme zaujímavosti, ktorými vás možno inšpirujeme k naštudovaniu si historických súvislostí o našom starobyľom meste. V prvých častiach navštívime našu najväčšiu kultúrnu pamiatku Nitriansky hrad.

Pokračovanie z min. čísla

K hradnej bráne vedie kamenný most, ktorého zábradlia zdobia štyri kamenné sochy svätcov a štyri vázy z konca 18. storočia. Nad klenbou vonkajšej brány, latinský nápis hlása, že bránu a hradby postavili r. 1673. Dnešné opevnenie hradu je z menšej časti gotické a z väčšej barokové. Dnešné vonkajšie barokové hradby hviezdovitého fortifikačného systému (podobne v Leopoldove, Nových Zámkoch) s mohutnými nároznými bustami postavili v záujme lepšej obrany hradu, k čomu dalo podnet dobytie hradu Turkami r. 1663. Z hospodárskych budov stredovekého pôvodu si zasluhuje zmienku podlhovastá budova na nádvorí v spodnej časti. Nad nimi sa vypínajúca okružná veža je pozostatkom stredovekého opevnenia s dodatočnou novogotickou nadstavbou z r. 1857. Vpravo od hospodárskej budovy vedie široké scho-

dište s troma odpočívadlami a s barokovými kamennými sochami svätcov na zábradliach hore do katedrály. Hradná katedrála svojou architektúrou, históriou, umeleckými dielami je najvýznamnejšou a najcennejšou kultúrnou pamiatkou nielen hradného komplexu. Zaraďuje sa medzi popredné pamiatky tohto druhu aj z celoštátneho hľadiska a má zaslúženú publicitu aj v zahraničí. História katedrály siaha do dávnej minulosti. Skladá sa z troch chrámových priestorov, ktoré pochádzajú z rôznych dôb a to z kostola sv. Emeráma, horného kostola a dolného kostola, teda tvorí akýsi chrámový architektonický triptych. Najstaršou časťou katedrály je kostolík sv. Emeráma, postavený v 11. či až začiatkom 13. storočia, donedávna považovaný za Pribinov kostol. Má svätyňu tvaru podkovy oddelenú od štvorcovej lode víťazným oblúkom. Terajší interier kostolíka prežrdza dôkladnú rekonštrukciu z rokov 1931-33 vykonanú k jubilejným oslavám 1100. výročia vysviacky prvého kresťanského chrámu v r. 833 v Nitre. Na umeleckom do-

tvorení interiéru sa podieľali významní umelci. Na zlatom ónyxovom modernom oltári vysoký drevený kríž s Ukrižovaným je dielom zaslužitého umelca Františka Pospíšila, heraldické znaky a farebné vitráže okien s postavami svätcov Ondreja a Benedikta sú od národného umelca Ludovíta Fullu, štylizovaný štátny, župný a slovenský znak na západnom múre vyhotovil akademický sochár Ladislav Majerský. Vo výklenku severného múru umiestnená truhlica z tepaného striebra s pozostatkami sv. Ondreja a Benedikta je dielom neznámeho augsburského kovotepca z roku 1647. V tomto kostole je uložený historicky vzácna torzovitá reliéfná plastika z 13. storočia, nájdená práve tu pri rekonštrukčných prácach v r. 1930. V južnom múre je relikvia pozostatkov sv. Cyrila, ktoré sa sem dostali z Ríma prostredníctvom biskupa Dr. K. Kmeťku. Poškodenie románskeho kostola vojskami Matúša Čáka ako aj vzťahovanie potrebu výstavby nového kostola a síce tzv. horného kostola. Tento jednododový chrám v gotickom slohu, postavili na najvyššom mieste skalnej vyvýšeniny na úzkom priestranstve medzi strmým vrchom a románskym kostolom, s ktorým je aj nateraz spojený. Jeho výstavba trvala od r. 1333 až do r. 1355. Po roku 1711, keď hrad prestal mať strategický význam, celý chrámový priestor v duchu barokového slohu od základov prestavali podľa projektov architekta D. Martinelliho.

pokračovanie v bud. čísle

Bude stáť v Nitre Štefánikova socha?

Po Viedenskej arbitráži, keď Levice pripadli Maďarsku, slovenskí voja-

Nitra však túži mať sochu tohto veľikána. Neúnavný iniciátor tejto myšlienky Ing. Ján Maniaček st. pôsobí ako predseda Klubu Spoločnosti M. R. Štefánika v Nitre. Od svojho útleho veku sa venuje všetkému, čo súvisí s touto významnou osobnosťou.

Členovia Matice slovenskej v Nitre a Dom Matice slovenskej v Nitre od roku 2004 vyvíjajú veľké úsilie, aby sa postavila dôstojná socha generálovi Štefánikovi v Nitre. V roku 2005 sa k nim pripojili aj členovia Klubu Spoločnosti Milana Rastislava Štefánika v Nitre. V rokoch 2006

a 2007 sa v iniciovanej zbierke nazbieralo iba 60 tisíc korún. Je to veľmi málo, a preto v roku 2008 vyhlásili zbierku opäť. Bolo by dobré, keby každý obyvateľ Nitry na sochu prispel podľa svojich možností.

Finančné príspevky môžete posilať na osobitný účet Domu Matice slovenskej v Nitre: VÚB, a. s. Nitra, 79834 - 162/0200 alebo poštovou poukážkou na adresu Dom Matice slovenskej, Dolnočermánska 737, 949 01 Nitra.

Veľkým úspechom by bolo, keby sa podarilo odhaliť sochu v roku 2009 pri 90. výročí tragickej smrti alebo v roku 2010 pri 130. výročí jeho narodenia. Mesto Nitra sa vážne zaoberá vytvorením podmienok a zriadilo komisiu, ktorá vypracuje podmienky pre súťaž na sochu, k čomu finančne prispelo. Všetka snaha smeruje k tomu, aby mesto Nitra malo dôstojnú sochu vedca, generála a ministra Dr. Milana Rastislava Štefánika.

Ján Maniaček

Foto: archív autora

ci 4. novembra 1938 odviezli do Nitry bronzovú sochu generála Milana Rastislava Štefánika. Autorom tohto diela bol sochár Frico Motoška. V Nitre sochu postavili pred budovu súdu a slávnostné odhalenie pripravili na 7. mája 1939. Nitrania sa Štefánikovej soche potešili, ale prišiel rok 1948 a sochu museli vrátiť do Levíc. Mnohí obyvatelia Nitry tieto skutočnosti nepoznajú.

Maliar hradných zákutí

Generálny riaditeľ Agrokomplexu-výstavníctvo Dr.h.c. akad. arch. Ing. Ladislav Švihel oslávil 1. apríla vzácné životné jubileum 70 rokov. Pri tejto príležitosti v Nitrianskej galérii otvorili výstavu Volanie rodnej zeme II., ktorú uvádzal Dušan Jamrich. „Ladislav Švihel patrí do skupiny veľkých Slovákov. Ako pokračovateľ bernolákovských a štúrovských tradícií dnešného rozporuplného materializujúceho sa sveta, ktorý bezcitne šliape po najväčších pamiatkach. Je maliarom nitrianskych vedút. Stvárnjuje ich s neodmysliteľnou romantikou. Staré zabudnuté uličky pod Nitrianskym hradom patria v jeho podaní do galérie materializujúceho sveta, ktorý šliape po všetkom krásnom a nič si neváži. Práve v tejto dobe je vzácny takýto hlas a takýto postoj. Okruh jeho tvorby dokumentuje hrdosť a lásku autora k jeho rodnému mestu. Jeho pozornosť smeruje aj k tvorbe zákutí. Prírodné scenérie ukazujú jeho pozitívny vzťah k rodnej krajine. Akademický architekt Ladislav Švihel je výtvarník s mnohostrannými záujmami, ktorými zasiahol do rôznych oblastí kultúrno-spoločenského diania v Nitre.

Treba zdôrazniť jeho podiel na organizovaní benefičných koncertov Hoj, vlast moja so zbierkou na opravu Nitrianskeho hradu. Od roku 1990 zastával funkciu generálneho riaditeľa Agrokomplexu - výstavníctvo a svojou činnosťou prácou sa mu v rámci Slovenska podarilo nitrianske výstavníctvo dostať na najvyšší piedestál.

Na otvorení výstavy vo dvore Nitrianskej galérie sa zúčastnila aj ministerka pôdohospodárstva Zdenka Kramplová, ktorú mu odovzdala rezortné vyznamenanie Zlatú medailu za zásluhy ktoré priniesol v prospech rozvoja AX ako celku. V slávnostnom príhovore podčiarkla, že svojou aktívnou a činnosťou prácou sa naplno venoval rozvoju poľnohospodárskeho výstavníctva. V mene celého rezortu poľnohospodárstva jubilantovi zaželala veľa úspechov a vela tvorivých síl aj pri uplatňovaní takého krásneho umenia, ako je práve výtvarné umenie.

Ladislav Švihel sa na margo ministerky vyjadril: „Miloval som a milujem výstavný areál, v ktorom som prežil 36 rokov svojho života. Tam som objavil život človeka a jeho zápas, tam som ob-

Knihu uviedol do života kardinál Korec a predseda parlamentu P. Paška.

javil ako žijú naši roľníci - poľnohospodári. Dozvedel som sa nielen to, aké majú problémy, ale aj aká sila vzniká v týchto dedinách, že som na AX zvýrazňoval kultúru všetkých výstav. Som presvedčený, že aj to bolo pre mňa motto, kadiaľ sa mám v živote uberať.“

Po výstave sa v nitrianskom PKO uskutočnil slávnostný koncert s názvom Nášmu jubilantovi, na ktorom sa zúčastnili významné osobnosti politického, kultúrneho, spoločenského a cirkevného života.

Na úvod koncertu predseda NR SR Pavol Paška a jeho eminenca Ján Chryzostom kardinál Korec uviedli do života knižku s rovnomenným názvom Nášmu jubilantovi, ktorú pripravila nitrianska odbočka Spolku slovenských spisovateľov. Posypali ju prachom z lipového listia. Na koncerte v preplnenom Parku kultúry a oddychu zazneli piesne v podaní Ľubice Vargicovej, Jolany Fogašovej, Martyiny Masarykovej, Darinky Laščiakovej, Petra Dvorského, Martina Babjaka, Janka a Terky Babjakovcov, Mariana Lapšanského, Otakara Kleina, Jána Berky Mrenicu, Mikuláša Doboša, skupiny Rodokmeň, ľudovej hudby Miroslava Dudíka a ďalších.

Ludmila Synaková

Ladislav Švihel ocenenie prevzal z rúk ministerky pôdohospodárstva Zdenky Kramplovej. Foto:L. Synaková

Divadlo

Opereta v muzikálovom šate s rockovými prvkami

Monotematická divadelná sezóna pokračuje v Divadle Andreja Bagara uvedením klasickej slovenskej operety Modrá ruža od libretistu Pavla Braxatorisa a hudobného skladateľa Gejuzu Dusíka. Réžie sa chopil známy režisér Jozef Bednárík, ktorý vystupuje pod pseudonymom J. B. Box. Mystifikáciu režiséra vnímavejší diváci okamžite odhalia. „Bednárikovské“ režijné tahy sú predsa neprehliadnutelné. Príbeh nitrianskej Modrej ruže sa

začína odvíjať v súčasnosti. Na úvod sa na televíznej obrazovke vo veľkosti filmového plátna k divákovi prihovori populárna moderátorka Iveta Malachovská a vyhlási výsledky diváckej ankety o najpopulárnejší muzikál/operetu. Na prvom mieste sa prekvapivo umiestni práve opereta Modrá ruža, spevom ju prezentuje Gizka Oňová a Ivo Heller. Vzápätí nič nestojí v ceste tomu, aby „Modrá ruža od Dusíka dostala trochu kyslíka“, ako na scéne skonštatujú raperi.

„Chytlivé a bez príkras možno povedať, že priam nesmrteľné melódie Gejuzu Dusíka „okysličili“ súčasnými úpravami a aranžmánmi úspešnej nitrianskej skupiny Desmod, ktoré s pochopením prijímajú mladší, ako aj na všetko zvyknutí starší diváci. Divákovi prekvapí priam veľkofilmová scéna Pavla Andraška, ktorá ich pozve na palubu výletnej lode. Nechýbajú menšie lode, ba ani lodičky. Jedna kotví pevne v prístave, ďalšie plávajú po skoro naozajstných, hýbajúcich sa vlnách. Ďalšie lodičky - „s menami zamilovaných“ sa hojdajú v náručí zamilovaných protagonistov. Do

„Bedovho“ režisérskeho diapa-zónu neodmysliteľne patria zvieratká - tentoraz „zabitá a zastrelená“ čajky - na scéne sa mihne aj papagáj. Romantické scény spesťria tri horiace sviečky pri etude zamilovanej dvojice.

Určite pastvou pre oči sú tanecné kreácie, do ktorých tanecníkov zasvätili choreografi spoločenských tancov Elena

potvrdí svojou obľúbenosťou medzi davmi stotielok. Peter Kadlečík do tejto postavy vniesol celkom inú príchuť. Zábava sa začína príchodom Evy Pavlíkovej na scénu. Alternuje ju Gabriela Dolná. V role madam Denisy zapievajú tie najkrajšie muzikálo-ve piesne, ktoré romantikov chytajú za srdce.

U nitrianskych tvorcov treba oceniť, že s odvahou im vlastnou úspešne oživil klasickej operetu - pilier slovenskej hudobno-dramatickej tvorby. Z prvých reakcií vidno, že jednoduchý príbeh plný veľkej lásky, intrígy, ale aj honby za svetovým vynálezom a peniazmi, si nájde svojich verných divákov. Pôjde prevažne o tú časť publika, ktorá oceňuje známe Dusikove šlágre, ich chytlavú melodiku a ľahkú zapamätateľnosť.

Záverom treba napísať, že dramaturgický fah vedenia DAB, zaradiť do repertoáru niektoré zabudnuté diela slovenskej literárnej spisby určite vyšiel. Diváci oceňujú odvážny pokus oživiť a na svetlo Božie vybrať staré dobré a tak trochu už aj zabudnuté diela slovenských autorov. Modrá ruža je toho príkladom a mal by si ju prísť pozrieť každý, kto od divadla očakáva v prvom rade zábavu a nechce si hlavu lámať nad zložitými psychologicko - dramatickými zvláštnosťami a ich posolstvom pre súčasníka, večne bojujúceho s časom a zarábaním peňazí.

Ludmila Synaková
Foto: autorka

a Igor Jágerský. Po výtvarnej stránke operetu dotvárajú aj krásne kostýmy Marije Havran. Aj s ich pomocou sa diváci prenú do začiatku minulého storočia - do čias, keď krásnym ženám dovolili galantní gentlemani.

V úlohe chemika Lenoira sa predstaví Vladimír Bartoň, Sylvu, jeho dcéru hrá Renáta Ryníková/Kristína Turjanová. Presvedčivý je Edmond Duval, falošný sluha, inak detektív v podaní Martina Frátríča alebo hosťujúceho Radomíra Miliča. V postave továrnikar Canicha sa v celkom inej polohe predstaví Jozef Dóczy, iný výraz tejto postave dá Ivan Vojtek ml., či Leopold Haverl. V postave Filipa Plařona, reportéra určite „zahviezdil“ Milan Ondřík, ktorý si touto rolou a odspievanými piesňami nesporne

Kardinál Jozef Chryzostom Korec: „Kam sa podiel náš duchovný kapitál?“

Od 25. marca 1988 ubehlo neuveriteľných 20 rokov. Z pera Jána Chryzostoma kardinála Korca vyšla v knižnej väzbe zbierka autentických dokumentov o zhromaždení veriacich 25. marca 1988. Táto udalosť bola heroickým vzopätím veriacich na Slovensku proti dlhoročným krivdám, bolo to vyvrcholenie tichého odporu veriacich, ktorý u nás narastal dlhé roky.

V ten deň sa tisíce slovenských ľudí zhromaždilo na tiché modlitbové stretnutie pred Slovenským národným divadlom v Bratislave so zapálenými sviečkami a s ružencami v rukách. Modlili sa za náboženskú slobodu, za ľudskú dôstojnosť, za obsadenie diecéz biskupmi.

„Ludia sa prestali báť,“ hovorí kardinál Ján Ch. Korec. „Zachovali si pritom dôstojnosť a prejavili sa len tichou modlitbou. Boli v tom jednotní.“

Potom sa však pýta: „Kam sa podiel v priebehu 20 rokov neslýchane vzácny duchovný kapitál a bohatstvo, ktoré sme si hromadili a zhromaždili obetavým životom viery za prenasledovania a vernosťou Cirkvi?“ Dáva však aj odpoveď: „O Bratislavskom

Velkom piatku bola na údiv mnohých hneď po jeho uskutočnení do troch mesiacov vytlačaná vo Viedni obširná kniha, vydaná z obozretnosti pod pseudonymom R. V. Tatraň. Rukopis knihy bol zostavený s veľkou obetavosťou asi za štyri týždne po udalosti. Zbierali sme všetky dostupné údaje od výzvy na zhromaždenie cez jeho právne odôvodnenia, až po prvé reakcie na výzvu. Na tomto zhromaždení údajov pracovala nevelká skupina ľudí z laického apoštolátu, medzi nimi Stanislav Labiak, Peter Tibenský, Silvester Krčmery, Vladimír Jukl, František Mikloško a ďalší. Po mesiaci rukopis putoval do Rakúska. Tam obetavá pani Alica Frühwaldová zariadovala technické a finančné problémy vydania knihy. Tisíc exemplárov bolo tajne privezených do Bratislavy už v polovici júna 1988.“

Bratislavský Veľký piatok bol veľký čin našich ľudí. Prejavila sa ním zmena, že veriaci si čoraz živšie začali uvedomovať svoje práva a dožadovali sa slobôd, ktoré im niektoré vlády obmedzujú. Základom všetkých slobôd, ako viackrát zdôraznil Svätý Otec, je sloboda svedomia a nábo-

ženského presvedčenia. Kardinál Ján Ch. Korec odporučá: „Čítajme túto autentickú a živú knihu. A prečítané domýšľajme do konca. Čím sme vtedy žili? A čím sme potom postupne prestávali žiť? Akým novým a nešťastným myslením a činmi sme potom začali žiť? Sme v stave zamyslieť sa a obnoviť znova život Slovenska?“

Odpovede na tieto otázky kardinála J. Ch. Korca hľadajme sami. Čím skôr ich nájdeme, tým bude lepšie pre Slovensko a celý slovenský národ. Prvé vydanie knihy vyšlo vo Viedni r. 1988, druhé vo vydavateľstve Lúč r. 1994 a teraz sa k čitateľom dostalo tretie vydanie tejto knihy.

Ludmila Synaková

Krištáľové krídlo získal aj nitriansky archeológ Karol Pieta

Nitriansky archeológ Karol Pieta, odborný pracovník Archeologického ústavu Slovenskej akadémie vied (AÚ SAV) v Nitre sa stal čerstvým laureátom prestížneho ocenenia Krištáľové krídlo, ktoré v nedeľu večer rozdávali v nitrianskom Divadle Andreja Bagara. Toto ocenenie získal v kategórii Medicína a veda.

Ocenenie mu odovzdali úspešne oddelené siamské dvojčky Andrejka a Lucka Tóthové.

Karol Pieta bol nominovaný spolu so svojimi kolegami zo SAV:

„Je zaujímavé, že všetci traja nominanti pochádzajú zo Slovenskej akadémie vied. Nie je to náhoda, veď SAV je vlajkovou loďou slovenskej vedy. Archeologický ústav za posledné dva roky robil viaceré výskumy len vďaka subvencii vlády. Veda sa dá robiť len za peniaze a v kolektíve. Archeológia je v praxi taká zvláštna disciplína, vyžaduje si aj odriekanie a veľké pochopenie najbližších, ktorí statočne znášajú všetky tie čudáctva so mnou. Patrí im zato moja vďaka.“ V ďakovnej reči sa záverom vyjadril, že adresátom všetkých vedeckých výsledkov sú obyčajní ľudia. V tomto prípade to boli Bojňania, ktorí s entuziazmom znášali a znášajú všetky nástrahy, ale aj výsledky.

Podakovanie tmočil práve obyvateľom tejto obce v Topoľčianskom okrese, kde prebieha náročný archeologický výskum.

V kategórii Divadlo a film ocenenie získala Marína Kráľovičová, ktorá sa na akte osobne nezúčastnila. Ocenenie jej na dialku odovzdal riaditeľ DAB Ján Greššo. V kategórii Šport Krištáľové krídlo získala tenistka Daniela Hantuchová. Odovzdal jej ho nitriansky rodák, futbalista Lubomír Moravčík.

Bývalá herečka, bývalá velvyslankyňa a súčasná poslankyňa Národnej rady SR Magdaléna Vášáryová odovzdala krídlo v kategórii Literatúra a publicistika. Laureátom ocenenia sa stal spisovateľ Lubomír Feldek.

V kategórii Hospodárstvo sa ocenenie dostalo Miroslavovi Trnkovi. Krištáľové krídlo mu odovzdal generálny riaditeľ Zentiva Hlohovec Alexander Černák.

Svojho oceneného má od nedele aj kategória Výtvarné umenie. Mladá fotografka Kristína Schreiberová ho odovzdala profesorky Vysokovej školy výtvarných umení Milote Havránkovej.

V kategórii Architektúra pred vzácnou publikum v sále DAB predstúpil architekt Ivan Matušík. „Moje najnovšie zrealizované diela sa viažu k tomuto krásnemu mes-

Krištáľové krídlo Karolovi Pietovi odovzdali úspešne oddelené siamské dvojčky Andrejka a Lucka Tóthové.

tu, čomu som úprimne rád,“ vyznal sa pred publikom autor zaujímavej stavby - obytneho centra Triangolo, nachádzajúceho sa za budovou Krajského úradu.

Posledným oceneným z nedeľňajšieho večera je hudobný skladateľ Pavol Zelenaj. Celým večerom sprevádzal herec Štefan Skrúcaný. Slávnostný večer ukončil slovami: „Osem slovenských osobností prevzalo ocenenie Krištáľové krídlo za rok 2007. Ide o vyjadrenie nášho obdivu a úcty k ich práci. Naše malé Slovensko posúvajú milovými krokmi dopredu a zato im patrí naša úprimná vďaka.“

V programe účinkoval hudobník Marián Varga, speváci Pavol Hammel a Robert Opatovský, spevácka skupina Fragile so sólistkou Soňou Norisovou a operná speváčka Adriana Kučerová. **Ludmila Synaková**

Mladým športovcom pomôže aj regeneračné centrum

V Gymnázii na Golianovej ulici v Nitre za účasti primátora Nitry Jozefa Dvonča a vedúcej odboru školstva Úradu NSK Heleny Psotovej slávnostne otvorili regeneračné centrum. Gymnázium patrí medzi najlepšie školy na Slovensku. Navštevuje ho takmer tisíc študentov, ktorí sa tu vzdelávajú v 8-ročnom a 4-ročnom štúdiu. Gymnázium sa špecializuje na informatiku a v posledných rokoch získalo aj prívlastok športové, pretože už tretí rok otvára okrem klasických tried aj tri športové triedy s rozšíreným vyučovaním telesnej výchovy.

Riaditeľka školy Marta Rácová na otvorení povedala: „Splnili sme týmto požiadavku vedenia športových klubov, učiteľov telesnej výchovy, ako aj rodičov žiakov zo športových tried, pretože

Pri strihaní pásky primátorovi Jozefovi Dvončovi asistovali riaditeľka školy Marta Rácová a vedúca odboru školstva Úradu NSK Helena Psotová.

regeneračné centrum umožní regenerovať sily stratené pri tréningoch. „Zdôraznila, že umiestnenie regeneračného centra v škole je výborná kombinácia športového a vyučovacieho procesu.

Ocenila úsilie učiteľov telesnej výchovy, ktorí sa pričínili o tento úspech. Za ústretovosť sa poďakovala tiež správkyni Nitrianskej komunitnej nadácie (NKN) Lubici Lachkej, pretože vďaka symbióze tejto nadácie s nadáciou gymnázia, získavajú 2% z daní.

Primátor zblahoželal k zriadeniu centra vedeniu školy, ako aj samotným študentom, ktorým zaprial veľa úspechov v športovej činnosti. Podotkol, že na ostatnom zasadnutí mestského zastupiteľstva sa prijali zásady poskytovania dotácií pre všetky druhy športových odvetví, a teda aj pre tzv. „male“ športy.

Regeneračné centrum má hodnotu 430 000 Sk, z toho 330 000 Sk poskytlo ministerstvo školstva prostrední-

Regeneračné centrum si prezrel primátor Jozef Dvonč v sprievode riaditeľky gymnázia Marty Rácovej a predsedu Rady rodičov Mariána Janotu. Foto: Ludmila Synaková

tvom grantu podaného školou, 50 000 Sk venovala nadácia gymnázia a zostávajúcich 50 000 Sk Rada rodičov.

„S plnou váhou môžem povedať, že cítime ochranné krídla mesta Nitra, pretože budova sa vďaka ochote mesta postupne dokončila do dnešnej podoby!“ konštatovala M. Ráčová. Vysoko ocenila snahu mesta podporovať športové aktivity školy aj otvorením mestskej haly, nachádzajúcej sa v blízkosti gymnázia, čo bude pozitívne vplyvať na rozvoj športových aktivít študentov navštevujúcich gymnázium.

Dnešné Gymnázium na Golianovej ulici v Nitre sa pred pätnástimi rokmi presťahovalo z Piaristickej (vtedajšej Gudernovej ulice) na sídlisko Klokočina. Prístrešie im poskytlo Mesto Nitra, ktoré im ponúklo rozostavanú budovu základnej školy. Riaditeľka školy konštatovala, že to bol správny krok, pre ktorý sa v tom čase odhodlali, keď dodala: „Cítíme ochranné krídla mesta, veď za toto obdobie je „takým naším druhým zriaďovateľom a podporovateľom gymnázia“.

Gymnázium sa zaradilo medzi najlepšie školy na Slovensku. Navštevuje ho takmer tisíc študentov, ktorí sa tu vzdelávajú v 8-ročnom a 4-ročnom štúdiu. Gymnázium sa špecializuje na informatiku a v posledných rokoch získalo aj prívlastok športové, pretože už tretí rok otvára okrem klasických tried aj tri športové triedy s rozšíreným vyučovaním telesnej výchovy.

Ludmila Synaková

Scorpioni mali presnejšiu mušku ako zamestnanci

V minulých dňoch sa na dvojdráhovej kolkárni v Tenis Clube na Chrenovej uskutočnil 3. ročník priateľskej kolkárskej súťaže medzi Mestským úradom v Nitre a nevidiacimi a slabozrakými športovcami zo športového klubu NSŠ Scorpioni Nitra.

Pred zápolením popriali športovcom veľa športových úspechov viceprimátor mesta Nitra Štefan Štefek a prednosta MsÚ Lubomír Martinka. Oba zahájili 3. ročník hodmi, v ktorých predviedli súťažiacim výbornú mušku. Samotná súťaž sa začala o 9.30 h, kolkársky maratón skončil o 14.30 h.

Za tím Scorpioni nastúpili aj za MsÚ na každej strane po 10 súťažiacich. Prevahu v presnosti a technike hodov mali Scorpioni, tí však na rozdiel od svojich súperov z MsÚ trénujú pravidelne, čo bolo v samotnom dueli zreteľne viditeľné. Pravidlá sobotňajšej hry boli určené už pred začiatkom sú-

ťaže, hráči hádzali dvakrát po 30 hodov do plných, pričom po prvých 30 hodoch si vymenili súťažné dráhy v rámci fair-play. Každý hral za seba, ale aj za svoj tím. Traja najlepší a najpresnejší súťažiaci boli vyhodnotení a boli nimi: 1. miesto Mária Krčmáriková, 2. miesto Mária Duchoňová, 3. miesto Jozef Štefák. Všetci reprezentujú Scorpionov. Z MsÚ podali najhodnotnejšie výkony Alžbeta Tomanová a Pavol Jakubčín. Celkové skóre bolo Scorpioni 2431 bodov : MsÚ 2075 bodov.

Organizačne bol turnaj na profesionálnej úrovni, medzi usporiadateľov patrili: Ludmila Šišáková, Zlatica Bielická, Mária Duchoňová, Lukáš Karľubík, Mária Krčmáriková a Jozef Štefák. Milá športová udalosť bola príjemným športovým zážitkom a súťažiaci sa dohodli na odvetu, ktorá bude na budúci rok.

Text a foto: Andrej Jančovič

Viceprimátor mesta Nitra Štefan Štefek a prednosta MsÚ Lubomír Martinka prišli osobne povzbudiť oba tímy.

Mladí sa budú baviť

Nie ste plnoletý a chcete na diskotéke tancovať do rána? Máte smolu. Už onedlho to bude možné len v sprievode rodičov. Takýto zákon obmedzujúci slobodu tínedžerov pripravuje do národnej rady skupina poslancov. Povedali ste si - konečne! Kritici súčasného stavu určite privítajú, že dieťa mladšie ako 15 rokov bude smieť vstúpiť do reštaurácie len spolu s rodičmi a aj to len do jedenástej večer. Mládež mladšia ako 18-ročná bude môcť byť na diskotéke len do jedenástej a potom tiež len s rodičmi a najdlhšie do polnoci. Návrh je zatiaľ v prípravných fázach a už sa ozývajú hlasy za aj proti. Nepáči sa to najmä majiteľom diskoték a zábavných klubov. Pre nich je táto klientela dosť početná a znamená určitý zisk. Veď je zjavné, že sa veselo porušoval zákaz predávania alkoholu v reštauráciách mladším ako 18-ročným. Situácia je alarmujúca. Niekde sa stala chyba. O tom by vedeli hovoriť policajné hliadky. Spoločnosť v tomto smere niečo zanedbala. Chýba prevencia a tak musí nasledovať sankcia. Istú dávku viny nesú aj rodičia. Zlyhala výchova mladistvých v rodine? Kam sa podela niekdajšia kontrola rodičov nad deťmi? Dôsledky nad porušením zákona pri mladistvých do 15 rokov by mali znášať rodičia, pri mládeži do 18 rokov oni sami. Dúfajme, že zákon prejde a prinesie jasno do výchovy mladej generácie, ktorá by svoj voľný čas mohla využívať aj inak, ako návštevou krčiem a barov. Čo vy nato?

Ludmila Synaková

Mesto Nitra –

Mestský úrad v Nitre

Štefánikova tr. č. 60, 950 06 Nitra,
Tel.: 65 02 111, fax: 65 02 331, www.msunitra.sk
E-mail: msunitra@msunitra.sk, www.nitra.sk
Primátor mesta: .... doc. Ing. Jozef Dvonč, CSc.
e-mail: ..... primator@nitra.sk
Zástupca primátora: ..... Ing. František Baláž
e-mail: ..... balaz@msunitra.sk
Zástupca primátora: ..... Štefan Štefek
e-mail: ..... stefek@msunitra.sk
Prednosta MsÚ: ..... PaedDr. Lubomír Martinka
e-mail: ..... prednosta@msunitra.sk
Hlavný kontrolór: ..... Ing. Ladislav Fúška
e-mail: ..... fuska@msunitra.sk
Web stránka: ..... www.msunitra.sk

Referát klientskeho centra služieb: po, ut, št: 7.30 - 15.30, str: 7.30 - 17.00, pi 7.30 - 14.00 (prízemie budovy vpravo). Tel: 65 02 325, fax: 65 02 331.

Klientske centrum služieb MsÚ: matričný úrad, evidencia občanov a domov, stavebný úrad, odd. komunálnych činností a životného prostredia, odd. výstavby a rozvoja mesta, útvar soc. služieb, útvar služieb, útvar kultúry, športu a cest. ruchu, odd. miestnych daní a poplatkov, MAD, podateľňa

STRÁNKOVÉ HODINY: v pondelok, utorok, štvrtok od 8.00 do 15.00 h, v stredu od 8.00 do 16.45 h, v piatok od 8.00 do 13.45 h, sobota: od 8.00 do 12.00 h.

POKLADNICA: po. 8. - 14.30 h, ut., št. 9. - 14.30, st. 8. - 16.15 h, pi. 8. - 11.30 h, so. 8.-12.00 h (prízemie).

Odd. kultúry a športu, Kupecká 16, tel. 6524125

MESTSKÁ POLÍCIA: Cintorínska ul., č. tel.: 69 22 555, sídl. Klokočina, č. tel.: 77 30 845 alebo 159, internet: www.nitra.sk, alebo (www.mspnitra.sk).

Nitriansky informačný systém - NISYS, Štefánikova trieda č. 1, INFOTEL:037/16 186, č. tel.: 037/741 09 06, fax: 037/741 09 07, e-mail: info@nitra.sk.

Web stránka: www.nitra.sk